

Socialutskottets betänkande 2021/22:SoU14

Kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården m.m.

Sammanfattning

Utskottet föreslår fyra tillkännagivanden till regeringen med anledning av motionsyrkanden om kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården m.m.

- Regeringen bör göra en nationell kartläggning av kompetensförsörjningen inom hälso- och sjukvården (s. 19).
- Regeringen bör se över frågan om ett införande av krav på och rätt till kontinuerlig fortbildning av god kvalitet för personal inom hälso- och sjukvården (s. 19).
- Regeringen bör se över vissa övergripande frågor om mödrahälso- och förlossningsvård (s. 29 f.).
- Regeringen bör se över frågan om könsstympning (s. 37).

Utskottet föreslår att riksdagen avslår övriga motionsyrkanden, främst med hänvisning till pågående arbeten.

I betänkandet finns 48 reservationer (S, M, SD, C, V, KD, L, MP). I fyra reservationer (S, C, V, MP) föreslås att riksdagen inte ska göra något tillkännagivande till regeringen. I en annan reservation (SD, C, KD, L, MP) föreslås att riksdagen ska göra ett tillkännagivande till regeringen om en strategi för sällsynta sjukdomar och hälsotillstånd. Betänkandet innehåller också sex särskilda yttranden (M, SD, C, V, KD, L).

Behandlade förslag

Cirka 440 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2021/22.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	4
Redogörelse för ärendet	10
Utskottets överväganden.....	11
Kompetens.....	11
Prioriteringar	20
Organdonation och blodgivning	31
Abort	34
Könsstympning och omskärelse	36
Könstillhörighet.....	37
Motioner som bereds förenklad.....	39
Reservationer	40
1. Kompetens, punkt 1 (M).....	40
2. Kompetens, punkt 1 (SD).....	40
3. Kompetens, punkt 1 (C).....	41
4. Kompetens, punkt 1 (KD)	42
5. Kompetens, punkt 1 (L).....	42
6. Kompetens, punkt 1 (MP)	43
7. Nationell kartläggning av kompetensförsörjningen inom hälso- och sjukvården, punkt 2 (S, C, V, MP)	44
8. Kontinuerlig fortbildning, punkt 3 (S).....	44
9. Nationella vårdkompetensrådet, punkt 4 (C, V, KD, L)	45
10. Arbetsvillkor, punkt 5 (M, L)	45
11. Arbetsvillkor, punkt 5 (SD).....	46
12. Våldsutsatthet, punkt 6 (SD)	46
13. Våldsutsatthet, punkt 6 (C, L)	47
14. Våldsutsatthet, punkt 6 (V).....	47
15. Våldsutsatthet, punkt 6 (KD).....	48
16. Behörighet, punkt 7 (C).....	48
17. Behörighet, punkt 7 (L)	49
18. Behörighet, punkt 7 (MP).....	49
19. Vård och behandling av olika sjukdomar, punkt 8 (M)	50
20. Vård och behandling av olika sjukdomar, punkt 8 (SD).....	51
21. Vård och behandling av olika sjukdomar, punkt 8 (C, L).....	51
22. Vård och behandling av olika sjukdomar, punkt 8 (KD).....	52
23. Strategi för sällsynta sjukdomar och hälsotillstånd, punkt 9 (SD, C, KD, L, MP).....	53
24. Endometriosis, punkt 10 (M, SD, C).....	53
25. ME/CFS, punkt 11 (M, KD).....	54
26. Vissa övergripande frågor om mödrahälso- och förlossningsvård, punkt 12 (S).....	54
27. Övriga frågor om mödrahälso- och förlossningsvård, punkt 13 (M)	55
28. Övriga frågor om mödrahälso- och förlossningsvård, punkt 13 (SD)...	56
29. Cancervård, punkt 14 (M)	57
30. Cancervård, punkt 14 (SD).....	58
31. Cancervård, punkt 14 (KD)	58
32. Nationella riktlinjer, punkt 15 (M)	59
33. Nationella riktlinjer, punkt 15 (SD).....	60
34. Nationella riktlinjer, punkt 15 (C)	61

35. Nationella riktlinjer, punkt 15 (KD)	62
36. Nationella screeningprogram, punkt 16 (M).....	63
37. Nationella screeningprogram, punkt 16 (SD)	63
38. Nationella screeningprogram, punkt 16 (KD)	64
39. Nationella screeningprogram, punkt 16 (MP)	64
40. Organdonation och blodgivning, punkt 17 (SD).....	65
41. Organdonation och blodgivning, punkt 17 (C)	65
42. Organdonation och blodgivning, punkt 17 (L)	66
43. Medicinsk abort i hemmet, punkt 18 (M, C, L)	66
44. Medicinsk abort utförd av specialiserad barnmorska, punkt 19 (M)	67
45. Könstympning, punkt 20 (S)	67
46. Statistik om könstympning och omskärelse, punkt 21 (SD)	68
47. Könstillhörighet, punkt 22 (C).....	68
48. Könstillhörighet, punkt 22 (MP).....	69
Särskilda yttranden	70
1. Motioner som bereds förenklat, punkt 23 (M).....	70
2. Motioner som bereds förenklat, punkt 23 (SD)	70
3. Motioner som bereds förenklat, punkt 23 (C).....	70
4. Motioner som bereds förenklat, punkt 23 (V)	70
5. Motioner som bereds förenklat, punkt 23 (KD).....	71
6. Motioner som bereds förenklat, punkt 23 (L).....	71
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	72
Motioner från allmänna motionstiden 2021/22	72
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet	113

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Kompetens

1. Kompetens

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:2683 av Sten Bergheden (M),

2021/22:3144 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkandena 26, 38, 53 och 60,

2021/22:3442 av Marlène Lund Kopparklint (M),

2021/22:3699 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 2,

2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 7 och 27,

2021/22:3909 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 26,

2021/22:3978 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 3 och

2021/22:3983 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 26.

Reservation 1 (M)

Reservation 2 (SD)

Reservation 3 (C)

Reservation 4 (KD)

Reservation 5 (L)

Reservation 6 (MP)

2. Nationell kartläggning av kompetensförsörjningen inom hälso- och sjukvården

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om nationell kartläggning av kompetensförsörjningen inom hälso- och sjukvården och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3364 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 11.

Reservation 7 (S, C, V, MP)

3. Kontinuerlig fortbildning

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om kontinuerlig fortbildning och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2021/22:445 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 5,

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 37,

2021/22:3698 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 6,

2021/22:3909 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 27,

2021/22:3983 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 12 och

2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 56.

Reservation 8 (S)

4. Nationella vårdkompetensrådet

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:445 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 4,

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 29 och

2021/22:4001 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 27.

Reservation 9 (C, V, KD, L)

5. Arbetsvillkor

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:1446 av Boriana Åberg (M) yrkande 3,

2021/22:3809 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 11 och

2021/22:4032 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 12.

Reservation 10 (M, L)

Reservation 11 (SD)

6. Våldsutsatthet

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:452 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkandena 1, 2 och 4 samt

2021/22:3973 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 28.

Reservation 12 (SD)

Reservation 13 (C, L)

Reservation 14 (V)

Reservation 15 (KD)

7. Behörighet

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:1719 av Nicklas Attefjord (MP) yrkandena 1, 2 och 4,

2021/22:3512 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 41,

2021/22:4001 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 55 och

2021/22:4205 av Nicklas Attefjord (MP) yrkandena 1 och 2.

Reservation 16 (C)

Reservation 17 (L)

Reservation 18 (MP)

Prioriteringar

8. Vård och behandling av olika sjukdomar

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3422 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 5,

2021/22:3699 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 7 och 14,

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 1, 14, 24 och 25,

2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 9 och 30,

2021/22:3809 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 112,

2021/22:3813 av Louise Meijer och Josefin Malmqvist (båda M) yrkande 1,
 2021/22:3979 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 20,
 2021/22:4042 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 26 och 27 samt
 2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 47.

Reservation 19 (M)

Reservation 20 (SD)

Reservation 21 (C, L)

Reservation 22 (KD)

9. Strategi för sällsynta sjukdomar och hälsotillstånd

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3979 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 17 och

2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 46.

Reservation 23 (SD, C, KD, L, MP)

10. Endometriosis

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 73,

2021/22:3666 av Annie Löf m.fl. (C) yrkande 116,

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 3 och

2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 11.

Reservation 24 (M, SD, C)

11. ME/CFS

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:2241 av Maria Stockhaus (M) yrkande 1,

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 15 och

2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 45.

Reservation 25 (M, KD)

12. Vissa övergripande frågor om mödrahälso- och förlossningsvård

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om vissa övergripande frågor om mödrahälso- och förlossningsvård och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2021/22:445 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 20,

2021/22:956 av Anna Vikström (S),

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkandena 71 och 72,

2021/22:3666 av Annie Löf m.fl. (C) yrkandena 114 och 115,

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 6,

2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 19,

2021/22:3815 av Louise Meijer och Josefin Malmqvist (båda M) yrkande 5,

2021/22:4032 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 18 och
2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 4.

Reservation 26 (S)

13. Övriga frågor om mödrahälso- och förlossningsvård

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:604 av Jan Ericson (M),

2021/22:925 av Emilia Töyrä m.fl. (S),

2021/22:2198 av Margareta Cederfelt (M),

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 9 och 11,

2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 20–23 och

2021/22:3815 av Louise Meijer och Josefin Malmqvist (båda M) yrkandena 2, 4, 7 och 8.

Reservation 27 (M)

Reservation 28 (SD)

14. Cancervård

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3363 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 1, 2, 9, 12, 24, 27, 30, 31, 37 och 39–41,

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 18,

2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 25,

2021/22:4042 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 21, 22 och 25 samt

2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 25.

Reservation 29 (M)

Reservation 30 (SD)

Reservation 31 (KD)

15. Nationella riktlinjer

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:1318 av Eva-Lena Jansson (S),

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 74,

2021/22:3482 av Marlène Lund Kopparklint (M),

2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 14,

2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 117,

2021/22:3695 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 6,

2021/22:3696 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 23,

2021/22:3697 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 1–3,

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 2, 7, 8, 10 och 26,

2021/22:3809 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 110,

2021/22:3813 av Louise Meijer och Josefin Malmqvist (båda M) yrkande 2,

2021/22:3815 av Louise Meijer och Josefin Malmqvist (båda M)
yrkande 1 och

2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 18.

Reservation 32 (M)

Reservation 33 (SD)

Reservation 34 (C)

Reservation 35 (KD)

16. Nationella screeningprogram

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3414 av Anna Sibinska m.fl. (MP) yrkandena 1–3,

2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 28,

2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 39 och

2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkandena 9 och 11.

Reservation 36 (M)

Reservation 37 (SD)

Reservation 38 (KD)

Reservation 39 (MP)

Organdonation och blodgivning

17. Organdonation och blodgivning

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:627 av Markus Wiechel (SD) yrkandena 1–3,

2021/22:2581 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 12,

2021/22:3111 av Helena Storckenfeldt m.fl. (M) yrkande 2 och

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkandena 16–18 och 21.

Reservation 40 (SD)

Reservation 41 (C)

Reservation 42 (L)

Abort

18. Medicinsk abort i hemmet

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 20,

2021/22:4032 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 19 och

2021/22:4042 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 29.

Reservation 43 (M, C, L)

19. Medicinsk abort utförd av specialiserad barnmorska

Riksdagen avslår motion

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 21.

Reservation 44 (M)

*Könsstämpning och omskärelse***20. Könsstämpning**

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om könsstämpning och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3985 av Juno Blom m.fl. (L) yrkandena 31 och 32.

Reservation 45 (S)

21. Statistik om könsstämpning och omskärelse

Riksdagen avslår motion

2021/22:2562 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 19.

Reservation 46 (SD)

*Könstillhörighet***22. Könstillhörighet**

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:1400 av Emilia Töyrä m.fl. (S),

2021/22:3509 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 30,

2021/22:4055 av Mikael Oscarsson (KD) yrkandena 2, 3 och 5 samt

2021/22:4093 av Nicklas Attefjord och Emma Hult (båda MP) yrkandena 1–3.

Reservation 47 (C)

Reservation 48 (MP)

*Motioner som bereds förenklat***23. Motioner som bereds förenklat**

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 5 april 2022

På socialutskottets vägnar

Acko Ankarberg Johansson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Acko Ankarberg Johansson (KD), Kristina Nilsson (S), Camilla Waltersson Grönvall (M), Johan Hultberg (M), Linda Lindberg (SD), Mikael Dahlqvist (S), Sofia Nilsson (C), Karin Rågsjö (V), Carina Ståhl Herrstedt (SD), Yasmine Bladelius (S), Dag Larsson (S), Lina Nordquist (L), Clara Aranda (SD), Margareta Fransson (MP), Mats Wiking (S), Ulrika Jörgensen (M) och Michael Anefur (KD).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet ca 440 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2021/22. Motionsyrkandena handlar bl.a. om kompetens och prioriteringar. Av dessa behandlas ca 290 motionsyrkanden i förenklad ordning eftersom de tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden.

Förslagen i motionerna finns i bilaga 1.

Utskottets överväganden

Kompetens

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om dels nationell kartläggning av kompetensförsörjningen inom hälso- och sjukvården och dels kontinuerlig fortbildning och tillkännager detta för regeringen. Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. kompetens och Nationella vårdkompetensrådet.

Jämför reservation 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (KD), 5 (L), 6 (MP), 7 (S, C, V, MP), 8 (S), 9 (C, V, KD, L), 10 (M, L), 11 (SD), 12 (SD), 13 (C, L), 14 (V), 15 (KD), 16 (C), 17 (L) och 18 (MP).

Motionerna

Kompetens

I partimotion 2021/22:3909 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 26 föreslås ett tillkännagivande om att staten i samråd med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) ska se över möjligheterna att etablera ett nationellt program för lärande och en nationell struktur för systematisk spridning av goda vårdmodeller, fortbildning och arenor för erfarenhetsutbyte över hela landet. Ett liknande yrkande finns i kommittémotion 2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 53.

I kommittémotion 2021/22:3699 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att utreda förutsättningar att göra kognitiv medicin till en medicinsk specialitet.

I kommittémotion 2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 7 föreslås ett tillkännagivande om att kontinuerligt följa upp och analysera arbetet med handlingsplanen för ett bättre bemötande av kvinnor i vården. I yrkande 27 föreslås ett tillkännagivande om att tillsätta en utredning som ska utreda orsakerna till bristen på radiologer inom mammografin och kartlägga behovet av särskilt riktade åtgärder för att hantera bristen.

I kommittémotion 2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 26 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör ge Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram förbättrade nationella kunskapsstöds kring behandling av psykisk ohälsa i allmänhet och stressrelaterad psykisk ohälsa i synnerhet. I yrkande 38 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen i samråd med relevanta aktörer bör se över hur ett löpande arbete med ett s.k. task shifting kan genomföras i vårdens verksamheter. I yrkande 60 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör se över behov av och möjliga insatser

för stärkt kunskaps- och metodutveckling om psykisk ohälsa och psykisk sjukdom inom den somatiska slutenvården.

I kommittémotion 2021/22:3978 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om riktade kompetensnivåer för och riktade hälsoundersökningar av personer med funktionsvariation. Motionärerna vill höja kompetensnivån generellt inom vården när det gäller personer med funktionsvariation och vill se riktade hälsoundersökningar.

I kommittémotion 2021/22:3983 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 26 föreslås ett tillkännagivande om karriärvägar, nationella kompetensstegar och ett långsiktigt mål att den mest erfarna ska tjäna det dubbla jämfört med en nyutbildad.

I motion 2021/22:2683 av Sten Bergheden (M) föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheten att flytta fortbildningsansvaret för läkare från regionerna till staten.

I motion 2021/22:3144 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) föreslås ett tillkännagivande om att införa utbildningskrav för arbete med patienter inom psykiatrin.

I motion 2021/22:3442 av Marléne Lund Kopparklint (M) föreslås ett tillkännagivande om att införa nationella direktiv om kunskapsbaserad utbildning när det gäller vård och behandling för sexualbrottsutsatta människor.

Nationell kartläggning av kompetensförsörjningen inom hälso- och sjukvården

I kommittémotion 2021/22:3364 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 11 föreslås ett tillkännagivande om att göra en nationell kartläggning av kompetensförsörjningen.

Kontinuerlig fortbildning

I partimotion 2021/22:3909 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 27 föreslås ett tillkännagivande om att se över hur en rätt till fortbildning för alla som arbetar i ett legitimationsyrke eller har en reglerad yrkestitel i hälso- och sjukvården bäst kan införas och genomföras. Ett likalydande yrkande finns i kommittémotion 2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 37.

I partimotion 2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 56 föreslås ett tillkännagivande om rätt till kontinuerlig fortbildning av god kvalitet för all legitimerad personal.

I kommittémotion 2021/22:3698 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att se över stöd för införande av obligatorisk fortbildning för vårdens och omsorgens medarbetare.

I kommittémotion 2021/22:445 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag som säkerställer att varje läkare ska ha en individuell fortbildningsplan.

I kommittémotion 2021/22:3983 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 12 föreslås ett tillkännagivande om krav på och rätt till kontinuerlig fortbildning genom yrkeslivet.

Nationella vårdkompetensrådet

I kommittémotion 2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 29 föreslås ett tillkännagivande om att se över hur Nationella vårdkompetensrådet kan få i uppdrag att kartlägga och utvärdera kompetensförsörjningen för samtliga yrkesgrupper som behandlar psykisk ohälsa inom primärvården.

I kommittémotion 2021/22:445 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om förstärkt uppdrag för Nationella vårdkompetensrådet att utforma och dimensionera sjukvårdens kompetensbehov.

I kommittémotion 2021/22:4001 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 27 föreslås ett tillkännagivande om att ge Nationella vårdkompetensrådet i särskilt uppdrag att utreda hur det framtida kompetensbehovet inom diagnostiken ska kunna tillgodoses.

Arbetsvillkor

I partimotion 2021/22:4032 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 12 föreslås ett tillkännagivande om att öka lönespridningen och individualisera lönesättningen i offentlig vård, omsorg och sociala tjänster.

I kommittémotion 2021/22:3809 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 11 föreslås ett tillkännagivande om att verka för att ta fram en nationell återhämtningsstrategi för att motverka risk för psykisk ohälsa hos vård- och omsorgspersonal.

I motion 2021/22:1446 av Borian Åberg (M) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att genomföra en översyn av möjligheten att införa ”gated hospitals”.

Våldsutsatthet

I kommittémotion 2021/22:452 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör ta initiativ till att införa krav på att ställa rutinfrågor om våldsutsatthet inom alla delar av hälso- och sjukvården. I yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör tydliggöra vårdgivares ansvar för att upprätta rutiner kring frågor om våldsutsatthet inom all verksamhet. I yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör tillföra resurser i syfte att personal inom alla delar av hälso- och sjukvården kontinuerligt ska få utbildning för att kunna identifiera tecken på våldsutsatthet.

I kommittémotion 2021/22:3973 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 28 föreslås ett tillkännagivande om rutiner för vårdgivare för att upptäcka våldsutsatthet och hedersrelaterade problem.

Behörighet

I kommittémotion 2021/22:3512 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 41 föreslås ett tillkännagivande om att ta bort möjligheten för behörig förskrivare att förskriva narkotikaklassade läkemedel till sig själv.

I kommittémotion 2021/22:4001 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 55 föreslås ett tillkännagivande om att KAM-utredningens förslag bör påskyndas och genomföras snarast.

I motion 2021/22:1719 av Nicklas Attefjord (MP) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att terapeut bör bli en reglerad och skyddad yrkestitel. Ett likalydande yrkande finns i motion 2021/22:4205 av samma motionär yrkande 1. I motion 2021/22:1719 av samma motionär yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att titelskyddet för psykolog även ska omfatta psykologer verksamma utanför hälso- och sjukvården. Ett likalydande yrkande finns i motion 2021/22:4205 av samma motionär yrkande 2. I motion 2021/22:1719 av samma motionär yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om den s.k. KAM-utredningens förslag. Motionären anser att det är angeläget att regeringen går vidare med att analysera utredningens förslag, väga samman remissinstansernas synpunkter och lägga fram en lagstiftning.

Gällande rätt

Rådet för styrning med kunskap

Av 4 § förordningen (2015:155) om statlig styrning med kunskap avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst framgår att de statliga myndigheter som har i uppdrag att styra med kunskap eller som har centrala roller för att bidra till framtagandet av underlag för sådan styrning ska samverka i ett rådgivande organ, Rådet för statlig styrning med kunskap avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst (Rådet för styrning med kunskap). Representanter för huvudmännen ska erbjudas att delta i ett rådgivande organ, Huvudmannagruppen för behovsanpassad styrning med kunskap avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst (Huvudmannagruppen).

Av 8 § första stycket framgår att Rådet för styrning med kunskap ska ha till uppgift att verka för att

1. den statliga styrningen med kunskap avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst är samordnad och effektiv
2. patienters och brukares synpunkter och erfarenheter beaktas i myndigheternas styrning med kunskap
3. statens styrning med kunskap avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst är anpassad till olika professioners behov
4. statens styrning med kunskap avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst är anpassad till huvudmännens behov
5. kommunikationen av den statliga styrningen med kunskap gentemot användarna är samordnad

6. samverkan sker med myndigheter som inte ingår i Rådet för styrning med kunskap samt med andra offentliga och privata aktörer.

Rådet för styrning med kunskap ska vara ett forum för samverkan kring strategiska frågor om kunskapsutveckling och nyttiggörandet av forskning och innovationer avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst (8 § andra stycket).

Nationella vårdkompetensrådet

Av 17 a § första stycket förordningen (2015:284) med instruktion för Socialstyrelsen framgår att det inom myndigheten finns ett rådgivande organ som benämns Nationella vårdkompetensrådet. Det rådgivande organet ska bidra till en god planering av vårdens kompetensförsörjning genom att

1. göra samlade bedömningar av kompetensförsörjningsbehoven baserade på tillgängliga kunskapsunderlag och tillgängliggöra sammanställningar av kunskapsunderlag
2. stödja beslutsfattare och andra berörda aktörer på nationell och regional nivå i frågor av betydelse för kompetensförsörjningen när det gäller hälso- och sjukvårdspersonal
3. åstadkomma samverkan mellan och föra dialog med berörda aktörer
4. stödja de sjukvårdsregionala råden.

Pågående arbete

Överenskommelse om god och nära vård

God och nära vård 2022 – En omställning av hälso- och sjukvården med primärvården som nav – Överenskommelse mellan staten och SKR består av fyra utvecklingsområden:

- Utvecklingen av den nära vården med primärvården som nav
- Goda förutsättningar för vårdens medarbetare
- Insatser inom ramen för Vision e-hälsa 2025
- Förstärkning av ambulanssjukvården.

Överenskommelsen omfattar 2022 totalt 6 373 miljoner kronor. För utvecklingsområdet Goda förutsättningar för vårdens medarbetare avsätts totalt 2 963 miljoner kronor. Av dessa medel avsätts ca 1 963 miljoner kronor till regionerna och 150 miljoner kronor till kommunerna för övergripande insatser. Av regeringens totala satsning på utvecklingsområdet avsätts 400 miljoner kronor till regionerna och 100 miljoner kronor till kommunerna för att fler sjuksköterskor ska ges möjlighet att läsa till specialistsjuksköterska. Därtill avsätts 100 miljoner kronor till regionerna för att möjliggöra utvecklings- och karriärmöjligheter för specialistsjuksköterskor med fördjupad kompetens inom centrala områden samt 250 miljoner kronor till regioner och kommuner för en satsning på verksamhetsförlagd utbildning.

Betänkande om framtidens specialistsjuksköterska

Betänkandet Framtidens specialistsjuksköterska – ny roll, nya möjligheter (SOU 2018:77) överlämnades 2018.

Utredningen föreslår att kvaliteten i hälso- och sjukvårdsverksamheten systematiskt och fortlöpande ska utvecklas och säkras, särskilt i fråga om verksamhetens kompetensförsörjning och kompetensutveckling för avancerade kliniska specialistsjuksköterskor, barnmorskor, röntgensjuksköterskor och specialistsjuksköterskor. God vård ska utföras av hälso- och sjukvårdspersonal som har kompetens för uppgiften.

Vidare föreslås att det i examensordningen ska föras in en ny yrkesexamen på avancerad nivå. Namnet på examen ska vara avancerad klinisk specialistsjuksköterskeexamen (AKS). Examen uppnås efter fullgjorda kursfordringar om 120 högskolepoäng. Därutöver ställs krav på legitimation som sjuksköterska, utfärdad av Socialstyrelsen. Avancerad klinisk specialist-sjuksköterska ska införas som ett nytt reglerat legitimationsyrke i patientsäkerhetslagen (2010:659). AKS ska ha ensamrätt till yrket.

Betänkandet har remissbehandlats och bereds i Regeringskansliet.

Betänkanden om komplementär och alternativ medicin och vård

Delbetänkandet Komplementär och alternativ medicin och vård – säkerhet, kunskap, dialog (SOU 2019:15) överlämnades 2019. Slutbetänkandet Komplementär och alternativ medicin och vård – ny lagstiftning (SOU 2019:28) överlämnades 2019.

Utredningen föreslår att de bestämmelser som är nödvändiga för att motverka allvarliga hälsorisker och skador vid yrkesmässig vård som utförs av andra än hälso- och sjukvårdspersonal ska samlas i en ny lag benämnd lagen om vissa begränsningar i rätten att yrkesmässigt utföra vård.

Betänkandena har remissbehandlats och bereds i Regeringskansliet (S2019/01774/FS, S2019/02695/FS).

Promemoria om åtgärder för en stärkt patientsäkerhet

Promemorian Åtgärder för en stärkt patientsäkerhet och en effektivare hantering av behörighetsärenden inom hälso- och sjukvården (Ds 2018:21, S2018/03579/FS) publicerades 2018.

I promemorian lämnas förslag som syftar till att stärka patientsäkerheten inom hälso- och sjukvården samt bidra till en mer effektiv prövning av behörighetsärenden. Det föreslås att Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd ges en möjlighet att utifrån de omständigheter som anförs i ärendet besluta om en lämplig åtgärd utan att nämnden är bunden av vad som har yrkats i anmälan till nämnden. Det föreslås även att en prövotid alltid ska åtföljas av en prövotidsplan och att prövotiden ska kunna vara kortare än tre år. Vidare föreslås att det vid beslut om ny legitimation eller annan behörighet efter återkallelse ska finnas en möjlighet att kombinera ett sådant beslut med prövotid om det finns anledning att befara att sökanden saknar tillräckliga

medicinska kunskaper eller i övrigt inte är lämplig. Slutligen föreslås att bestämmelsen som reglerar kraven vid en ansökan om att få ny behörighet att förskriva vissa läkemedel m.m. ska förtydligas.

Promemorian har remissbehandlats och bereds i Regeringskansliet.

Uppdrag om tillgång och efterfrågan på legitimerade yrkesutövare i hälso- och sjukvården

Av Socialstyrelsens regleringsbrev för budgetåret 2018 framgår att myndigheten årligen ska redovisa bedömningar av tillgång och efterfrågan på legitimerade yrkesutövare i hälso- och sjukvården. Socialstyrelsen ska även göra en samlad kartläggning och bedömning av hälso- och sjukvårdens tillgång till och långsiktiga behov av specialitetsläkare inom samtliga specialiteter. Kartläggningen och bedömningen ska göras för nationell och regional nivå och omfatta såväl offentliga som privata vårdgivare. I uppdraget ingår även att utifrån ett nationellt perspektiv lämna förslag på hur dimensionering av läkartjänster avsedda för specialiseringstjänstgöring kan göras på ett mer effektivt sätt, för att minska bristerna inom olika läkarspecialiteter och uppnå målsättningen om en jämlik vård i hela landet. Förslagen ska avse dimensionering av ST-tjänster inom olika specialiteter och regional dimensionering av ST-tjänster över landet, med fokus på specialiteter inom vilka det bedöms råda brist.

Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld

Socialstyrelsen publicerade 2021 utbildningsmaterialet Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld – Ett utbildningsmaterial för dig som arbetar inom hälso- och sjukvården och tandvården. Till utbildningsmaterialet finns även ett chefsstöd och en studiehandledning. Syftet med utbildningsmaterialet är att ge kunskap om hur våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck kan yttra sig och vilka konsekvenser det kan få för hälsan samt på vilket sätt det kan uppmärksammas. Materialet är också tänkt att ge personalen stöd i att tillsammans med chefen se över rutiner, arbetssätt och förhållningssätt i mötet med dem som kan ha erfarenhet av våld.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet föreslog i betänkande 2020/21:SoU17 ett tillkännagivande till regeringen om kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården. Utskottet anförde följande i betänkandet (s. 20, 1 res. S, MP):

Utskottet konstaterar inledningsvis att överenskommelsen om god och nära vård 2021 omfattar totalt 6 778 miljoner kronor och att det för utvecklingsområdet Goda förutsättningar för vårdens medarbetare avsätts totalt 3 281 miljoner kronor under 2021. Utskottet konstaterar vidare att Nationella vårdkompetensrådet långsiktigt ska samordna, kartlägga och verka för att effektivisera kompetensförsörjningen av personal inom hälso- och sjukvården. Utskottet vill i detta sammanhang betona vikten av att

fortsätta att utveckla verktyg och metoder för att tillgodose framtida rekryteringsbehov och säkerställa en långsiktig kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården. Utskottet anser därför att regeringen bör ta fram och genomföra en nationell kompetensförsörjningsstrategi för hälso- och sjukvården. Utskottet föreslår att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför och tillkännager detta för regeringen. Motionerna [...] bör därför bifallas delvis.

Utskottet föreslog vidare ett tillkännagivande till regeringen om administration i vården och omsorgen. Utskottet anförde följande (s. 21, 1 res. S, MP):

Några motionsyrkanden tar upp frågan om administration i vården och omsorgen. Utskottet konstaterar inledningsvis att administrativa uppgifter med dokumentation och uppföljning har medfört att allt fler får ägna allt mindre tid till det de i huvudsak är utbildade för. Utskottet konstaterar vidare att vissa administrativa krav har minskat till följd av covid-19-pandemin. Dessa erfarenheter bör tas till vara. Utskottet anser därför att regeringen bör se över frågan om att minska administrationen i vården och omsorgen. Utskottet föreslår att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför och tillkännager detta för regeringen. Motionerna [...] bör därför bifallas delvis.

Utskottet föreslog avslutningsvis ett tillkännagivande till regeringen om tillfällig återkallelse av legitimation och begränsning av förskrivningsrätt. Utskottet anförde följande (s. 21, ingen res.):

När det gäller frågan om tillfällig återkallelse av legitimation och begränsning av förskrivningsrätt konstaterar utskottet inledningsvis att Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd bl.a. prövar frågor om återkallelse av legitimation eller annan behörighet att utöva ett yrke inom hälso- och sjukvården samt begränsning av förskrivningsrätt. Av patientsäkerhetslagen (2010:659) framgår att om det finns sannolika skäl för återkallelse i ett ärende enligt vissa angivna bestämmelser ska legitimationen återkallas fram till dess frågan om återkallelse har prövats slutligt. Detta gäller dock endast om det behövs för att trygga patientsäkerheten eller det annars är nödvändigt från allmän synpunkt. Ett beslut gäller i högst sex månader och om det finns särskilda skäl får beslutets giltighetstid förlängas en gång med ytterligare högst sex månader. Vidare framgår det av patientsäkerhetslagen att om en läkare eller tandläkare har missbrukat sin behörighet att förskriva t.ex. narkotiska läkemedel ska denna behörighet dras in eller begränsas. Utskottet vill i detta sammanhang betona vikten av att såväl patientsäkerheten som rättssäkerheten säkerställs och att allmänhetens förtroende för hälso- och sjukvården värnas. Utskottet anser därför att regeringen bör utreda och se över lagstiftningen när det gäller frågan om tillfällig återkallelse av legitimation eller annan behörighet att utöva ett yrke inom hälso- och sjukvården samt indragning eller begränsning av förskrivningsrätt. Utskottet föreslår att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför och tillkännager detta för regeringen. Motion [...] bör därför bifallas delvis.

Övriga motionsyrkanden om kompetens avstyrktes.

Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (rskr. 2020/21:349).

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar inledningsvis att överenskommelsen om god och nära vård 2022 omfattar totalt 6 373 miljoner kronor. För utvecklingsområdet Goda förutsättningar för vårdens medarbetare avsätts totalt 2 963 miljoner kronor. Utskottet konstaterar vidare att Rådet för styrning med kunskap har till uppgift att bl.a. verka för att den statliga styrningen med kunskap avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst är samordnad och effektiv. Utskottet vill i detta sammanhang även lyfta fram att Socialstyrelsen har i uppdrag att årligen redovisa bedömningar av tillgång och efterfrågan på legitimerade yrkesutövare i hälso- och sjukvården. Avslutningsvis konstaterar utskottet att betänkandet Framtidens specialistsjuksköterska – ny roll, nya möjligheter (SOU 2018:77) bereds i Regeringskansliet. Någon anledning för riksdagen att i detta läge ta ett initiativ finns därmed inte, och motionerna 2021/22:2683 (M), 2021/22:3144 (M), 2021/22:3244 (C) yrkandena 26, 38, 53 och 60, 2021/22:3442 (M), 2021/22:3699 (M) yrkande 2, 2021/22:3802 (SD) yrkandena 7 och 27, 2021/22:3909 (C) yrkande 26, 2021/22:3978 (L) yrkande 3 och 2021/22:3983 (L) yrkande 26 bör avslås.

Utskottet anser att regeringen bör göra en nationell kartläggning av kompetensförsörjningen inom hälso- och sjukvården. Utskottet föreslår att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför och tillkännager detta för regeringen. Motion 2021/22:3364 (M) yrkande 11 bör därmed bifallas.

Utskottet anser också att regeringen bör se över frågan om ett införande av krav på och rätt till kontinuerlig fortbildning av god kvalitet för personal inom hälso- och sjukvården. Utskottet föreslår att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför och tillkännager detta för regeringen. Motionerna 2021/22:445 (V) yrkande 5, 2021/22:3244 (C) yrkande 37, 2021/22:3698 (M) yrkande 6, 2021/22:3909 (C) yrkande 27, 2021/22:3983 (L) yrkande 12 och 2021/22:4168 (KD) yrkande 56 bör därmed bifallas delvis.

Utskottet konstaterar att Nationella vårdkompetensrådet ska bidra till en god planering av vårdens kompetensförsörjning genom att bl.a. göra samlade bedömningar av kompetensförsörjningsbehoven baserade på tillgängliga kunskapsunderlag och tillgängliggöra sammanställningar av kunskapsunderlag. Det finns inte någon anledning för riksdagen att ta något initiativ och motionerna 2021/22:445 (V) yrkande 4, 2021/22:3244 (C) yrkande 29 och 2021/22:4001 (L) yrkande 27 bör avslås.

Mot ovanstående bakgrund finns det enligt utskottet inte heller någon anledning att föreslå någon åtgärd från riksdagen när det gäller motionsyrkanden om arbetsvillkor. Motionerna 2021/22:1446 (M) yrkande 3, 2021/22:3809 (SD) yrkande 11 och 2021/22:4032 (M) yrkande 12 bör därmed avslås.

När det gäller frågan om våldsutsatthet konstaterar utskottet att Socialstyrelsen 2021 publicerade ett utbildningsmaterial om våld i nära relationer och hedersrelaterat våld för den som arbetar inom hälso- och sjukvården och tandvården. Syftet med utbildningsmaterialet är att ge kunskap om hur våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck kan yttra sig och vilka konsekvenser det kan få för hälsan samt på vilket sätt det kan

uppmärksammas. Mot denna bakgrund anser utskottet att det saknas skäl att föreslå någon åtgärd från riksdagen. Motionerna 2021/22:452 (V) yrkandena 1, 2 och 4 samt 2021/22:3973 (L) yrkande 28 bör därmed avslås.

Avslutningsvis tar några motionsyrkanden upp olika aspekter på behörighet. Utskottet vill inledningsvis påminna om att riksdagen tidigare har riktat ett tillkännagivande till regeringen om tillfällig återkallelse av legitimation och begränsning av förskrivningsrätt. Enligt tillkännagivandet bör regeringen utreda och se över lagstiftningen när det gäller frågan om tillfällig återkallelse av legitimation eller annan behörighet att utöva ett yrke inom hälso- och sjukvården samt indragning eller begränsning av förskrivningsrätt. Utskottet konstaterar vidare att det i promemorian om åtgärder för en stärkt patientsäkerhet och en effektivare hantering av behörighetsärenden inom hälso- och sjukvården (Ds 2018:21) lämnas förslag som syftar till att stärka patientsäkerheten inom hälso- och sjukvården samt bidra till en mer effektiv prövning av behörighetsärenden. Promemorian bereds i Regeringskansliet. Utskottet konstaterar också att betänkandena om komplementär och alternativ medicin och vård (SOU 2019:15 och SOU 2019:28) bereds i Regeringskansliet. Utredningen föreslår att de bestämmelser som är nödvändiga för att motverka allvarliga hälsorisker och skador vid yrkesmässig vård som utförs av andra än hälso- och sjukvårdspersonal ska samlas i en ny lag. Mot denna bakgrund finns det enligt utskottet inte skäl att föreslå någon åtgärd från riksdagen. Motionerna 2021/22:1719 (MP) yrkandena 1, 2 och 4, 2021/22:3512 (C) yrkande 41, 2021/22:4001 (L) yrkande 55 och 2021/22:4205 (MP) yrkandena 1 och 2 bör därmed avslås.

Prioriteringar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om vissa övergripande frågor om mödrahälso- och förlossningsvård och tillkännager detta för regeringen. Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. vård och behandling av olika sjukdomar samt strategi för sällsynta sjukdomar och hälsotillstånd.

Jämför reservation 19 (M), 20 (SD), 21 (C, L), 22 (KD), 23 (SD, C, KD, L, MP), 24 (M, SD, C), 25 (M, KD), 26 (S), 27 (M), 28 (SD), 29 (M), 30 (SD), 31 (KD), 32 (M), 33 (SD), 34 (C), 35 (KD), 36 (M), 37 (SD), 38 (KD) och 39 (MP).

Motionerna

Vård och behandling av olika sjukdomar

I partimotion 2021/22:4042 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 26 föreslås ett tillkännagivande om att prioritera vård och forskning om kvinnors

sjukdomar och hälsa. I yrkande 27 föreslås ett tillkännagivande om att förbättra möjligheterna till tidigare ställda diagnoser när det gäller sjukdomar som drabbar kvinnor. Ett liknande yrkande finns i kommittémotion 2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 1.

I partimotion 2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 47 föreslås ett tillkännagivande om att sjukdomar och tillstånd kopplade till hjärnan bör stärkas genom en samlad plan där också det bredare samhällsperspektivet ingår.

I kommittémotion 2021/22:3422 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om att vidta åtgärder för att ge barn med diabetes en tryggare skolgång.

I kommittémotion 2021/22:3699 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 7 föreslås ett tillkännagivande om att återställa personal- och kompetensförsörjningen inom vården av patienter med kognitiva sjukdomar. I yrkande 14 föreslås ett tillkännagivande om vikten av regelbunden uppföljning och utvärdering av arbetet med kognitiva sjukdomar och demensvården.

I kommittémotion 2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 14 föreslås ett tillkännagivande om behandling av fibromyalgi. I yrkande 24 föreslås ett tillkännagivande om ofrivillig barnlöshet och att ge Socialstyrelsen i uppdrag att se över hur man kan stärka vården för ofrivilligt barnlösa. I yrkande 25 föreslås ett tillkännagivande om att ge Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram och genomföra ett metodiskt kunskapslyft när det gäller sjukdomen polycystiska ovarier.

I kommittémotion 2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 9 föreslås ett tillkännagivande om att gynekologer, barnmorskor och skolsköterskor kontinuerligt ska fortbildas inom området kvinnors hälsa och kvinnosjukdomar. I yrkande 30 föreslås ett tillkännagivande om att Socialstyrelsen bör få i uppdrag att se över hur arbetet med att motverka förekomsten av neonatal herpes simplexencefalit kan stärkas. Ett likalydande yrkande finns i kommittémotion 2021/22:3809 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 112.

I kommittémotion 2021/22:3979 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 20 föreslås ett tillkännagivande om att Sverige bör agera för området sällsynta hälsotillstånd på europeisk nivå inför och under EU-ordförandeskapet 2023.

I motion 2021/22:3813 av Louise Meijer och Josefin Malmqvist (båda M) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om en översyn om att bygga ut specialistvården för smärta och garantera tillgång till specialistvård för smärta i varje region.

Strategi för sällsynta sjukdomar och hälsotillstånd

I partimotion 2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 46 föreslås ett tillkännagivande om en strategi för sällsynta sjukdomar och hälsotillstånd.

I kommittémotion 2021/22:3979 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 17 föreslås ett tillkännagivande om en nationell strategi för sällsynta diagnoser.

Endometrios

I partimotion 2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 116 föreslås ett tillkännagivande om att rusta hela vårdkedjan för att hjälpa patienter med endometrios i rätt tid och med adekvata insatser. Ett liknande yrkande finns i kommittémotion 2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 73.

I kommittémotion 2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att prioritera genomförande av Socialstyrelsens förslag till förbättringar av den vård som ges vid endometrios.

I kommittémotion 2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 11 föreslås ett tillkännagivande om vikten av att information om kvinnosjukdomar som exempelvis endometrios och vestibulit ska finnas tillgänglig på ungdomsmottagningar, elevhälsan och vårdcentraler.

ME/CFS

I partimotion 2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 45 föreslås ett tillkännagivande om insatser i syfte att ge ME/CFS-drabbade (myalgisk encefalomyelit/chronic fatigue syndrome) en god vård.

I kommittémotion 2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 15 föreslås ett tillkännagivande om att säkerställa metodisk kunskap när det gäller sjukdomen ME/CFS.

I motion 2021/22:2241 av Maria Stockhaus (M) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om behovet av bättre diagnosstöd för läkare när det gäller ME/CFS.

Vissa övergripande frågor om mödrahälso- och förlossningsvård

I partimotion 2021/22:4032 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 18 föreslås ett tillkännagivande om att utöka mödrahälsovårdens ansvar för eftervården och införa tydliga riktlinjer kring eftervårdsbesöket. Ett liknande yrkande finns i motion 2021/22:3815 av Louise Meijer och Josefin Malmqvist (båda M) yrkande 5.

I partimotion 2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 114 föreslås ett tillkännagivande om att se över hur kvinnor i hela landet snabbare kan få tillgång till vård och behandling av förlossningsskador. I kommittémotion 2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 71 föreslås ett tillkännagivande om att se över hur tillgängligheten i förlossnings- och eftervården kan förbättras samt hur kvinnor i hela landet snabbare kan få tillgång till vård och behandling av förlossningsskador.

I partimotion 2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 115 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör ge lämplig myndighet i uppdrag att utreda ett krav på fysioterapeutisk kompetens om kvinnors hälsa vid eftervård efter förlossningen. Ett likalydande yrkande finns i kommittémotion 2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 72.

I kommittémotion 2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att stärka möjligheterna till kontinuitet, jämlik vård och uppföljning av förlossningsvården.

I kommittémotion 2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 19 föreslås ett tillkännagivande om att tidig och kontinuerlig uppföljning av komplikationer efter födsel ska standardiseras inom svensk förlossningsvård.

I kommittémotion 2021/22:445 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 20 föreslås ett tillkännagivande om att lämplig myndighet bör få i uppdrag att utveckla metoder för att öka jämlikheten inom förlossningsvården.

I kommittémotion 2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om behovet av flera åtgärder för att säkerställa en trygg förlossnings- och eftervård.

I motion 2021/22:956 av Anna Vikström (S) föreslås ett tillkännagivande om en utveckling av nära vård och kontinuitet inom mödrahälsovård och förlossningsvård.

Övriga frågor om mödrahälso- och förlossningsvård

I kommittémotion 2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 9 föreslås ett tillkännagivande om att identifiera och ge stöd och behandling när det gäller psykisk ohälsa hos kvinnor efter genomförd förlossning. I yrkande 11 föreslås ett tillkännagivande om tillgänglig specialistvård för förlossningsskador. Ett liknande yrkande finns i motion 2021/22:3815 av Louise Meijer och Josefin Malmqvist (båda M) yrkande 7.

I kommittémotion 2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 20 föreslås ett tillkännagivande om att utreda hur bemanning och kompetens inom förlossningsvården kan anpassas bättre utifrån kvinnors behov. I yrkande 21 föreslås ett tillkännagivande om att ta fram tydliga nationella direktiv för en trygg och säker förlossningsvård. I yrkande 22 föreslås ett tillkännagivande om att besluta om en nationell målsättning för en säker och kvalitativ svensk förlossningsvård. I yrkande 23 föreslås ett tillkännagivande om att Socialstyrelsen ska få i uppdrag att genomföra utbildningsinsatser avsedda för professionen för att öka kunskapen om förlossningsskador.

I motion 2021/22:925 av Emilia Töyrä m.fl. (S) föreslås ett tillkännagivande om fysioterapi som en del av mödrahälsovården.

I motion 2021/22:604 av Jan Ericson (M) föreslås ett tillkännagivande om att uppdatera kunskapsläget kring kejsarsnitt.

I motion 2021/22:2198 av Margareta Cederfelt (M) föreslås ett tillkännagivande om möjliga åtgärder för att få fler barnmorskor inom förlossningsvården.

I motion 2021/22:3815 av Louise Meijer och Josefin Malmqvist (båda M) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om en översyn av behovet av att ytterligare en barnmorska eller läkare ska undersöka efter förlossning. I yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att förlossningsrädda i så stor utsträckning som möjligt ska ha samma barnmorska under graviditeten som

vid förlossningen. I yrkande 8 föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheten att införa en eftervårdscheck.

Cancervård

I partimotion 2021/22:4042 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 21 föreslås ett tillkännagivande om en avancerad cancervård som är tillgänglig när man behöver den. I yrkande 22 föreslås ett tillkännagivande om ett nytt övergripande mål inom den nationella cancerstrategin. Övergripande mål för strategin är att minska antalet som insjuknar, minska dödligheten, förlänga överlevnadstiden efter en diagnos och förbättra kvaliteten i omhändertagandet av patienter med cancer. Till detta bör nu enligt motionärerna läggas ett tydligt fokus på att möjliggöra avancerad individuell cancervård som är tillgänglig när man behöver den. Ett liknande yrkande finns i kommittémotion 2021/22:3363 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 2. I partimotion 2021/22:4042 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 25 föreslås ett tillkännagivande om att genomföra en statlig satsning i syfte att möjliggöra en mer avancerad individuell cancervård och barncancervård. Ett liknande yrkande finns i kommittémotion 2021/22:3363 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 9.

I partimotion 2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 25 föreslås ett tillkännagivande om regionala cancercentrum (RCC), rehabiliterande insatser och sena effekter. Arbetet för att förbättra cancervården bör enligt motionärerna intensifieras ytterligare, bl.a. bör barncancervården utvecklas och rehabiliterande insatser förbättras.

I kommittémotion 2021/22:3363 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att ta fram och genomföra en ny uppdaterad nationell cancerstrategi. I yrkande 12 föreslås ett tillkännagivande om att ta fram ett långsiktigt nationellt mål om att minst 70 procent av alla cancerdiagnoser ska ställas när patienten befinner sig i första stadiet av cancersjukdom. I yrkande 24 föreslås ett tillkännagivande om att styra med metodisk kvalitetssäkring och uppföljning av cancervården. I yrkande 27 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör ge i uppdrag att genomföra en utvärdering av vilka förutsättningar, roller och uppdrag regionala cancercentrum i samverkan har. I yrkande 30 föreslås ett tillkännagivande om en bred systematisk och metodisk genomlysning av bristområden när det gäller kompetens- och personalförsörjningen inom cancervården. I yrkande 31 föreslås ett tillkännagivande om att säkerställa kompetens och forskning inom strålbehandling. I yrkande 37 föreslås ett tillkännagivande om att skapa de bästa förutsättningarna för individuella barncancerbehandlingar. I yrkande 39 föreslås ett tillkännagivande om att se över behoven av läkare till barnonkologin och samordning av utbildning av barnonkologer. I yrkande 40 föreslås ett tillkännagivande om en nationell systematisk översyn av behoven av sjuksköterskor, barnsköterskor och undersköterskor till barnonkologin och samordning av utbildning. I yrkande 41 föreslås ett tillkännagivande om att se

över möjligheterna att åstadkomma en nationell samordning av handledning, mentorskap och introduktion av vårdpersonal som arbetar på ett barncancercentrum.

I kommittémotion 2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 18 föreslås ett tillkännagivande om att de nationella vårdprogrammen när det gäller all typ av gynekologisk cancer ska följas upp regelbundet.

I kommittémotion 2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 25 föreslås ett tillkännagivande om att Socialstyrelsen bör få i uppdrag att utveckla och genomföra kunskapshöjande insatser om äggstockscancer som ska riktas till primärvården.

Nationella riktlinjer

I partimotion 2021/22:3666 av Annie Löf m.fl. (C) yrkande 117 föreslås ett tillkännagivande om att se över hur riktlinjer för hemförlossning kan ingå i de nationella riktlinjerna för förlossningsvården. Ett likalydande yrkande finns i kommittémotion 2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 74.

I kommittémotion 2021/22:3695 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att ge i uppdrag att ta fram nationella riktlinjer för att kunna ställa tidigare diagnoser inom hjärt-kärlvården.

I kommittémotion 2021/22:3696 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 23 föreslås ett tillkännagivande om att det i arbetet med att ta fram nationella riktlinjer för obesitas/överviktsvård är centralt att ta fram strukturer för uppföljning och återkoppling.

I kommittémotion 2021/22:3697 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att ta fram och genomföra nationella riktlinjer för vård och rehabilitering av personer med postcovid. I yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att ta fram och genomföra nationella riktlinjer för vård och rehabilitering av barn och unga med postcovid. I yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att införliva andra infektionsutlösta sjukdomar i de nationella riktlinjerna.

I kommittémotion 2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om nationella riktlinjer för fortbildning av läkare, sjuksköterskor och annan vårdpersonal när det gäller kvinnorelaterade sjukdomar och reproduktiv hälsa. I yrkande 7 föreslås ett tillkännagivande om att enhetliga riktlinjer för partners medverkan vid förlossningen ska framgå när man tar fram nationella riktlinjer för förlossningsvården. I motion 2021/22:3815 av Louise Meijer och Josefin Malmqvist (båda M) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att riktlinjer och regler kring partners medverkan under graviditeten, vid förlossningen och efter förlossningen ska vara enhetliga. I kommittémotion 2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 8 föreslås ett tillkännagivande om nationella riktlinjer för att vidga och klargöra mödravårdens ansvar för eftervården. I yrkande 10 föreslås ett tillkännagivande om regeringens kommande hantering

av nationella riktlinjer för förlossningsvården. I yrkande 26 föreslås ett tillkännagivande om att ge Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram nationella riktlinjer för klimakterievård.

I kommittémotion 2021/22:3809 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 110 föreslås ett tillkännagivande om att ta fram nationella riktlinjer för att göra den könsbekräftande vården mer jämlik.

I kommittémotion 2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 14 föreslås ett tillkännagivande om att arbetet med genomförande av Socialstyrelsens riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor behöver ses över och intensifieras i syfte att stärka insatserna för cancerprevention.

I kommittémotion 2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 18 föreslås ett tillkännagivande om att Socialstyrelsen bör tillförsäkra en kontinuerlig revidering av de nationella riktlinjerna för depression och psykiatriska sjukdomstillstånd för att säkerställa att alla evidensbaserade farmakologiska och icke-farmakologiska behandlingsmetoder är inkluderade och tillgängliga.

I motion 2021/22:1318 av Eva-Lena Jansson (S) föreslås ett tillkännagivande om Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vården av patienter med Parkinsons sjukdom.

I motion 2021/22:3482 av Marléne Lund Kopparklint (M) föreslås ett tillkännagivande om att det ska arbetas fram nationella riktlinjer för vård av sexualbrottsutsatta.

I motion 2021/22:3813 av Louise Meijer och Josefin Malmqvist (båda M) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att överväga nationella riktlinjer för behandling av fibromyalgi.

Nationella screeningprogram

I partimotion 2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 39 föreslås ett tillkännagivande om informationsinsatser för att främja screening. I kommittémotion 2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 11 föreslås ett tillkännagivande om en informationsinsats i hela landet om vikten av mammografi.

I kommittémotion 2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 28 föreslås ett tillkännagivande om att tillsätta en utredning för att undersöka hur sjukvården kan bli bättre på att individanpassa mammografiprogrammet.

I kommittémotion 2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 9 föreslås ett tillkännagivande om ett pilotprojekt med ambulande mammografibussar med flerspråkig personal för att nå framför allt kvinnor i utsatta områden.

I motion 2021/22:3414 av Anna Sibinska m.fl. (MP) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att sprida kunskap om självundersökning till unga kvinnor via ungdomsmottagningar. I yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att alla kvinnor som önskar det ska få information om sin brösttätthet och

sin risk för bröstcancer bedömd efter genomförd mammografi. I yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att kvinnor med täta bröst erbjuds en individanpassad bröstcancerscreening.

Pågående arbete

Prioriteringsplattformen

I april 1997 ställde sig riksdagen bakom de riktlinjer för prioriteringar inom hälso- och sjukvården som föreslogs i propositionen Prioriteringar inom hälso- och sjukvården (prop. 1996/97:60, bet. 1996/97:SoU14, rskr. 1996/97:186). Genom riksdagsbeslutet infördes en ny bestämmelse om de etiska principerna i den dåvarande hälso- och sjukvårdslagen. Numera återfinns dessa i 3 kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30). Riktlinjerna är baserade på följande tre grundläggande principer:

- människovärdesprincipen
- behovs- och solidaritetsprincipen
- kostnadseffektivitetsprincipen.

Dessa principer har kommit att kallas den etiska plattformen. Riktlinjerna exemplifieras med fyra breda prioriteringsgrupper:

Prioriteringsgrupp I

- vård av livshotande akuta sjukdomar
- vård av sjukdomar som utan behandling leder till varaktigt invalidiserande tillstånd eller för tidig död
- vård av svåra kroniska sjukdomar
- palliativ vård och vård i livets slutskede
- vård av människor med nedsatt autonomi

Prioriteringsgrupp II

- prevention
- habilitering och rehabilitering

Prioriteringsgrupp III

- vård av mindre svåra akuta och kroniska sjukdomar

Prioriteringsgrupp IV

- vård av andra skäl än sjukdom eller skada.

Riksdagsbeslutet innebar vidare ett uppdrag till Socialstyrelsen att utveckla riksdagens riktlinjer. I riksdagsbeslutet ingick även att en särskild delegation skulle inrättas med uppgift att bl.a. följa tillämpningen av riktlinjerna samt sprida information och kunskap om riktlinjerna för prioriteringar i hälso- och sjukvården och stimulera till diskussion om etik och prioriteringar. Delegationen tog namnet Prioriteringsdelegationen och lämnade sitt

slutbetänkande Prioriteringar i vården (SOU 2001:8) 2001. I betänkandet anför det att det yttersta ansvaret för att riktlinjerna följs ligger på riksdagen och regeringen (s. 127). Vidare anför det att sjukvårdshuvudmännen har huvudansvaret för att föra prioriteringsprocessen vidare och att Socialstyrelsen i sin tillsynsfunktion ska bevaka att riksdagsbeslutet följs och att prioriteringsprocessen intensifieras.

Prioriteringscentrum

Prioriteringscentrum är ett nationellt kunskapscentrum för prioriteringar inom vård och omsorg som arbetar med forskning och utbildning om prioriteringar inom vård och omsorg (liu.se). Centrumet fungerar också som ett kunskapsstöd för regioner, kommuner, myndigheter och kliniska verksamheter i fråga om prioriteringar.

Centrumet verkar i gränslandet mellan utbildning, forskning och policyutveckling och arbetar med kunskapsspridning och erfarenhetsutbyte i form av t.ex. publikationer, nyhetsbrev och handledning.

Centrumets vision är att beslut och ställningstaganden som påverkar tillgången till vård och omsorg ska ske utifrån gemensamma prioriteringsprinciper. Besluten bör dessutom baseras på vetenskapliga underlag och diskuteras i en öppen process där motiveringar för olika överväganden framgår.

Nationella riktlinjer

Socialstyrelsens nationella riktlinjer är ett stöd vid prioriteringar och ger vägledning om vilka behandlingar och metoder som olika verksamheter i vård och omsorg bör satsa resurser på (socialstyrelsen.se). För att följa upp utvecklingen och kvaliteten i vården och omsorgen tar Socialstyrelsen fram målnivåer och utvärderingar med utgångspunkt från de nationella riktlinjerna. Det finns nationella riktlinjer för bl.a. vård vid depression och ångestsyndrom.

Nationella screeningprogram

Socialstyrelsen har i uppdrag att ta fram rekommendationer om nationella screeningprogram (socialstyrelsen.se). Det är dock upp till varje region att bestämma om och när ett screeningprogram ska startas. Syftet med rekommendationerna är att nå nationell samordning av screening och skapa förutsättningar för en jämlik vård. Det finns slutliga rekommendationer om bl.a. bröstcancer.

Det nationella screeningrådet är ett rådgivande organ till Socialstyrelsen. Rådet har en central roll i arbetet med att utarbeta nya rekommendationer och revidera befintliga rekommendationer om nationella screeningprogram.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om prioriteringar behandlades i betänkande 2020/21:SoU17. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (rskr. 2020/21:349).

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar inledningsvis att riksdagen har ställt sig bakom de riktlinjer för prioriteringar inom hälso- och sjukvården som föreslogs i propositionen om prioriteringar inom hälso- och sjukvården. Riktlinjerna är baserade på tre grundläggande principer: människovärdesprincipen, behovs- och solidaritetsprincipen samt kostnadseffektivitetsprincipen. Utskottet har vid ett flertal tillfällen behandlat motioner om vård och behandling av olika sjukdomar. Utskottet vidhåller sin tidigare bedömning, nämligen att utskottet inte ställer sig bakom motionskrav om att satsningar bör göras på enskilda sjukdomar eller att vården av patienter med dessa sjukdomar bör organiseras på ett särskilt sätt. Att bedöma sådana frågor är enligt utskottet i första hand sjukvårdshuvudmännens ansvar. Riksdagen bör enligt utskottet inte ta något initiativ i frågan och därmed bör motionerna 2021/22:3422 (M) yrkande 5, 2021/22:3699 (M) yrkandena 7 och 14, 2021/22:3700 (M) yrkandena 1, 14, 24 och 25, 2021/22:3802 (SD) yrkandena 9 och 30, 2021/22:3809 (SD) yrkande 112, 2021/22:3813 (M) yrkande 1, 2021/22:3979 (L) yrkande 20, 2021/22:4042 (M) yrkandena 26 och 27 samt 2021/22:4168 (KD) yrkande 47 avslås.

Mot ovanstående bakgrund finns det enligt utskottet inte heller någon anledning att föreslå någon åtgärd från riksdagen när det gäller motionsyrkanden om en strategi för sällsynta sjukdomar och hälsotillstånd, endometriosis samt ME/CFS. Motionerna 2021/22:2241 (M) yrkande 1, 2021/22:3244 (C) yrkande 73, 2021/22:3666 (C) yrkande 116, 2021/22:3700 (M) yrkandena 3 och 15, 2021/22:3802 (SD) yrkande 11, 2021/22:3979 (L) yrkande 17 och 2021/22:4168 (KD) yrkandena 45 och 46 bör därmed avslås.

Utskottet anser att regeringen bör se över vissa övergripande frågor om mödrahälso- och förlossningsvård. Utskottet anser inledningsvis att regeringen bör se över hur tillgängligheten i förlossnings- och eftervården kan förbättras inklusive vård och behandling av förlossningsskador. Vidare bör regeringen stärka möjligheterna till kontinuitet, jämlik vård och uppföljning av förlossningsvården samt se över frågan om att tidig och kontinuerlig uppföljning av komplikationer efter födsel ska standardiseras inom svensk förlossningsvård. Regeringen bör också se över frågan om att utöka mödrahälsovårdens ansvar för eftervården samt frågan om att införa tydliga riktlinjer för eftervårdsbesöket. Avslutningsvis bör regeringen ge lämplig myndighet i uppdrag att utreda ett krav på fysioterapeutisk kompetens om kvinnors hälsa vid eftervård efter förlossningen. Utskottet föreslår att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför och tillkännager detta för regeringen. Motionerna 2021/22:445 (V) yrkande 20, 2021/22:956 (S), 2021/22:3244 (C)

yrkandena 71 och 72, 2021/22:3666 (C) yrkandena 114 och 115, 2021/22:3700 (M) yrkande 6, 2021/22:3802 (SD) yrkande 19, 2021/22:3815 (M) yrkande 5, 2021/22:4032 (M) yrkande 18 och 2021/22:4210 (KD) yrkande 4 bör därmed bifallas delvis.

När det gäller övriga frågor om mödrahälso- och förlossningsvård anser utskottet att det inte finns skäl för riksdagen att ta något initiativ. Motionerna 2021/22:604 (M), 2021/22:925 (S), 2021/22:2198 (M), 2021/22:3700 (M) yrkandena 9 och 11, 2021/22:3802 (SD) yrkandena 20–23 och 2021/22:3815 (M) yrkandena 2, 4, 7 och 8 bör avslås.

Riksdagen bör enligt utskottet inte heller ta något initiativ i frågan om cancervård. Motionerna 2021/22:3363 (M) yrkandena 1, 2, 9, 12, 24, 27, 30, 31, 37 och 39–41, 2021/22:3700 (M) yrkande 18, 2021/22:3802 (SD) yrkande 25, 2021/22:4042 (M) yrkandena 21, 22 och 25 samt 2021/22:4168 (KD) yrkande 25 bör avslås.

Några motionsyrkanden tar upp frågan om nationella riktlinjer. Utskottet konstaterar att Socialstyrelsens nationella riktlinjer är ett stöd vid prioriteringar och ger vägledning om vilka behandlingar och metoder som olika verksamheter i vård och omsorg bör satsa resurser på. Någon anledning för riksdagen att ta något initiativ finns inte. Motionerna 2021/22:1318 (S), 2021/22:3244 (C) yrkande 74, 2021/22:3482 (M), 2021/22:3510 (C) yrkande 14, 2021/22:3666 (C) yrkande 117, 2021/22:3695 (M) yrkande 6, 2021/22:3696 (M) yrkande 23, 2021/22:3697 (M) yrkandena 1–3, 2021/22:3700 (M) yrkandena 2, 7, 8, 10 och 26, 2021/22:3809 (SD) yrkande 110, 2021/22:3813 (M) yrkande 2, 2021/22:3815 (M) yrkande 1 och 2021/22:4210 (KD) yrkande 18 bör avslås.

Avslutningsvis tar några motionsyrkanden upp frågan om nationella screeningprogram. Utskottet konstaterar att Socialstyrelsen har i uppdrag att ta fram rekommendationer om nationella screeningprogram. Det är dock upp till varje region att bestämma om och när ett screeningprogram ska startas. Syftet med rekommendationerna är att nå nationell samordning av screening och skapa förutsättningar för en jämlik vård. Någon anledning för riksdagen att ta något initiativ finns inte. Motionerna 2021/22:3414 (MP) yrkandena 1–3, 2021/22:3802 (SD) yrkande 28, 2021/22:4168 (KD) yrkande 39 och 2021/22:4210 (KD) yrkandena 9 och 11 bör avslås.

Organdonation och blodgivning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om organdonation och blodgivning.

Jämför reservation 40 (SD), 41 (C) och 42 (L).

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:2581 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 12 föreslås ett tillkännagivande om att verka för att Kina och andra länder ansluter sig till Santiagokonventionen. Ett likalydande yrkande finns i motion 2021/22:627 av Markus Wiechel (SD) yrkande 3.

I kommittémotion 2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 16 föreslås ett tillkännagivande om att se över hur lagstiftning och föreskrifter om bloddonation på ett effektivare sätt uppdateras löpande utifrån rådande kunskapsläge och den enskildes riskbeteende samt syftar till bästa möjliga tillgång på blod med patientsäkerhet som överordnad princip. I yrkande 17 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör se över hur förutsättningarna för att donera blod kan bli jämlika i hela landet. I yrkande 18 föreslås ett tillkännagivande om att se över hur nationella insatser kan stärkas i syfte att öka antalet levande organdonatorer samt utvidga det nordiska njurutbytesprogrammet. I yrkande 21 föreslås ett tillkännagivande om att se över hur donatorers anhöriga kan få systematisk uppföljning i alla regioner.

I motion 2021/22:3111 av Helena Storckenfeldt m.fl. (M) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att varje intensivvårdsenhet bör ha tillgång till donationskunnig personal.

I motion 2021/22:627 av Markus Wiechel (SD) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att kriminalisera s.k. organresor. I yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att kriminalisera aktiviteter som kan anses bistå organstöld.

Gällande rätt

Av 7 a § förordningen (2015:284) med instruktion för Socialstyrelsen framgår att Socialstyrelsen ska ansvara för nationell samordning och spridning av kunskap om frågor om donation och transplantation av organ och vävnader. Myndigheten ska särskilt

1. ansvara för kunskapsstödande insatser inom donations- och transplantationsområdet till hälso- och sjukvården
2. ansvara för att allmänheten får kontinuerlig information i donationsfrågor
3. verka för ändamålsenliga möjligheter för enskilda att göra sin inställning till donation känd.

Lagen (2006:496) om blodsäkerhet innehåller bestämmelser som syftar till att skydda människors hälsa när blod och blodkomponenter från människor hanteras för att användas vid transfusion eller tillverkning av läkemedel eller produkter som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/745 av den 5 april 2017 om medicintekniska produkter, om ändring av direktiv 2001/83/EG, förordning (EG) nr 178/2002 och förordning (EG) nr 1223/2009 och om upphävande av rådets direktiv 90/385/EEG och 93/42/EEG (1 §). Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2009:28) om blodverksamhet innehåller enligt 1 kap. 1 § kompletterande föreskrifter till lagen (1995:831) om transplantation m.m. och lagen om blodsäkerhet. Författningen syftar till att med respekt för den enskilda människans integritet säkerställa att blod och blodkomponenter håller hög kvalitet och säkerhet för att förhindra att smitta eller sjukdom överförs vid användning på människor (transfusion).

Pågående arbete

Nya regler för organdonation

Den 5 november 2020 överlämnade regeringen propositionen Organdonation (prop. 2020/21:48). Den 12 april 2021 beslutade regeringen att återkalla propositionen (skr. 2020/21:179).

Regeringen överlämnade propositionen Nya regler för organdonation (prop. 2021/22:128) den 24 februari 2022. I propositionen behandlas frågor som gäller donation av organ och annat biologiskt material från avlidna människor för transplantation m.m. Förslagen gäller främst medicinska insatser före döden och efter döden i syfte att möjliggöra donation och innebär ändringar i lagen om transplantation m.m., lagen (1987:269) om kriterier för bestämmande av människans död samt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Enligt förslaget ska medicinska insatser före döden, s.k. organbevarande behandling, få ges till en möjlig donator. Behandlingen ska dock endast få ges om den inte kan vänta till efter döden, inte medför mer än ringa smärta eller ringa skada och inte hindrar insatser för den möjliga donatorns egen skull. Behandlingen ska heller inte få pågå i mer än 72 timmar om det inte finns särskilda skäl. Syftet med förslaget är att skapa ett rättssäkert och tydligt lagstöd för organbevarande behandling som i de flesta fall är nödvändig för att donation efter döden ska kunna äga rum, vilket i sin tur syftar till att hjälpa svårt sjuka människor som annars skulle dö eller få en betydligt sämre livskvalitet. Vidare föreslås att den rätt som närstående i dag har att förbjuda donation i de fall den möjliga donatorns inställning till donation är okänd, det s.k. närståendevetet, ska tas bort. Närståendes roll kommer därmed att renodlas till förmedlare av information om den möjliga donatorns inställning till donation. Det föreslås även att ett transplantationsingrepp inte får göras om den avlidne vid sin död var vuxen och hade en funktionsnedsättning av sådan art och grad att det är uppenbart att han eller hon aldrig som vuxen haft förmågan att förstå innebörden av och ta ställning till donation. Syftet är att

skydda sådana personer från ingrepp som de själva inte har kunnat ta ställning till. För att ge utrymme för olika former av donation föreslås även att medicinska insatser ska få påbörjas efter dödens inträde om det behövs för att bevara organ eller annat biologiskt material i avvaktan på ett transplantationsingrepp.

Det föreslås slutligen att sekretessbelagda uppgifter om den möjliga donatorn får lämnas mellan vårdgivare.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2022.

Propositionen planeras att behandlas i riksdagen under våren 2022.

Delbetänkande om Santiagokonventionen mot organhandel

2018 års donationsutredning överlämnade 2019 delbetänkandet Santiagokonventionen mot organhandel (SOU 2019:1, S2019/00161). Utredningen föreslår att Sverige ska tillträda Europarådets konvention mot handel med mänskliga organ (Santiagokonventionen). Betänkandet har remitterats och bereds i Regeringskansliet.

Nationellt Donationscentrum

Av Socialstyrelsens webbplats framgår att Nationellt Donationscentrum främjar organ- och vävnadsdonation. Nationellt Donationscentrum ansvarar för nationell samordning, ger stöd till hälso- och sjukvården, sprider kunskap om donations- och transplantationsområdet till profession och allmänhet samt underlättar för fler att göra sin vilja till donation känd.

Nationellt Donationscentrum arbetar mot fyra övergripande mål:

- Regelverket stödjer och underlättar donationsprocessen.
- Hälso- och sjukvårdspersonal har adekvat kunskap om och samsyn kring donationsprocessen.
- En nationell uppföljning av donationsprocessen för en god och jämlik vård.
- En fortsatt hög donationsvilja i befolkningen.

Nationellt Donationscentrum har flera pågående utvecklingsprojekt, bl.a. främjande av levande njurdonation. Nationellt Donationscentrum har kontinuerlig kontakt med donations- och transplantationsverksamheterna för att fånga upp behov av kunskapsstöd eller ge förtydliganden av vissa frågor. För att underlätta samordningen har Nationellt Donationscentrum inrättat ett nationellt donationsforum där representanter från donations- och transplantationsverksamheter, patient- och intresseorganisationer samt yrkesföreningar ingår.

Nationellt Donationscentrum har i uppdrag att ge allmänheten kontinuerlig information i donationsfrågor och underlätta för medborgarna att göra sin inställning till donation känd. Nationellt Donationscentrum arbetar för att upprätthålla en fortsatt hög donationsvilja i befolkningen och att få fler att

aktivt ta ställning genom att registrera sig i donationsregistret och prata med sina närstående.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om organdonation behandlades i betänkande 2020/21:SoU17. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (rskr. 2020/21:349).

Motionsyrkanden om blodgivning behandlades i betänkande 2019/20:SoU12. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (prot. 2019/20:136).

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar inledningsvis att Socialstyrelsen ansvarar för nationell samordning och spridning av kunskap om frågor om donation och transplantation av organ och vävnader. Utskottet konstaterar vidare att Nationellt Donationscentrum ansvarar för nationell samordning, ger stöd till hälso- och sjukvården, sprider kunskap om donations- och transplantationsområdet till profession och allmänhet samt underlättar för fler att göra sin vilja till donation känd. Avslutningsvis konstaterar utskottet att regeringen nyligen har överlämnat propositionen Nya regler för organdonation (prop. 2021/22:128) samt att delbetänkandet Santiagokonventionen mot organhandel (SOU 2019:1) bereds i Regeringskansliet. Mot denna bakgrund anser utskottet att det saknas skäl att föreslå någon åtgärd från riksdagen. Motionsyrkandena bör därmed avslås.

Abort

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om medicinsk abort i hemmet och medicinsk abort utförd av specialiserad barnmorska.

Jämför reservation 43 (M, C, L) och 44 (M).

Motionerna

Medicinsk abort i hemmet

I partimotion 2021/22:4032 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 19 föreslås ett tillkännagivande om en moderniserad abortlagstiftning. Motionärerna anför bl.a. att Sverige bör ändra abortlagen (1974:595) så att kvinnor som vill, efter konsultation, ska kunna hämta ut medicinen på apotek. Hela den medicinska aborten kan därmed genomföras i hemmet. I partimotion 2021/22:4042 av samma motionärer yrkande 29 föreslås ett tillkännagivande om att modernisera abortlagstiftningen i syfte att stärka kvinnors

självbestämmande. Motionärerna föreslår att abortlagen ändras så att kvinnor som vill efter konsultation ska kunna hämta ut medicinen på apotek.

I kommittémotion 2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 20 föreslås ett tillkännagivande om att stärka kvinnors aborträtt. Motionärerna föreslår att abortlagen ändras så att kvinnor efter konsultation ska kunna hämta ut sin abortmedicin på apotek.

Medicinsk abort utförd av specialiserad barnmorska

I kommittémotion 2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 21 föreslås ett tillkännagivande om att utreda möjligheterna att tillåta specialiserade barnmorskor att utföra medicinska aborter.

Gällande rätt

Av abortlagen framgår att om en kvinna begär att hennes havandeskap ska avbrytas får en abort utföras om åtgärden vidtas före utgången av den 18:e havandeskapsveckan och den inte på grund av sjukdom hos kvinnan kan antas medföra allvarlig fara för hennes liv eller hälsa (1 §). Efter utgången av den 18:e havandeskapsveckan får en abort utföras endast om Socialstyrelsen ger kvinnan tillstånd till åtgärden. Ett sådant tillstånd får lämnas endast om synnerliga skäl finns för aborten (3 § första stycket). Tillstånd enligt första stycket får inte lämnas om det finns anledning att anta att fostret är livsdugligt (3 § andra stycket). Vägras abort i fall som avses i 1 § ska frågan omedelbart underställas Socialstyrelsens prövning (4 §). Endast den som är behörig att utöva läkaryrket får utföra abort eller avbryta havandeskap enligt 6 § (5 § första stycket). Abort eller avbrytande av havandeskap enligt 6 § ska ske på allmänt sjukhus eller på annan sjukvårdsinrättning som Inspektionen för vård och omsorg har godkänt (5 § andra stycket). Om det kan antas att havandeskapet på grund av sjukdom eller kroppsfel hos kvinnan medför allvarlig fara för hennes liv eller hälsa får Socialstyrelsen ge tillstånd till avbrytande av havandeskap efter utgången av den 18:e havandeskapsveckan och oavsett hur långt havandeskapet framskridit (6 § första stycket).

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om abort behandlades i betänkande 2020/21:SoU17. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (rskr. 2020/21:349).

Utskottets ställningstagande

Några motionsyrkanden tar upp frågan om medicinsk abort i hemmet. Utskottet anser att det som anförs i motionsyrkandena inte utgör skäl att föreslå någon åtgärd från riksdagen, och motionerna 2021/22:3700 (M) yrkande 20,

2021/22:4032 (M) yrkande 19 och 2021/22:4042 (M) yrkande 29 bör därmed avslås.

Inte heller när det gäller frågan om medicinsk abort utförd av specialiserad barnmorska finns det enligt utskottet någon anledning att föreslå någon åtgärd från riksdagen. Motion 2021/22:3700 (M) yrkande 21 bör avslås.

Könsstympning och omskärelse

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om könsstympning och tillkännager detta för regeringen. Riksdagen avslår ett motionsyrkande om statistik om könsstympning och omskärelse.

Jämför reservation 45 (S) och 46 (SD).

Motionerna

Könsstympning

I kommittémotion 2021/22:3985 av Juno Blom m.fl. (L) yrkande 31 föreslås ett tillkännagivande om könsstympning. För att alla flickor och kvinnor som har besvär kopplade till könsstympning ska få tillgång till den vård de har rätt till och behov av krävs det enligt motionärerna en kunskapshöjning. I yrkande 32 föreslås ett tillkännagivande om rättsintyg vid misstanke om könsstympning. Vid behov ska specialister kunna utföra bedömningen för rättsintyg.

Statistik om könsstympning och omskärelse

I kommittémotion 2021/22:2562 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 19 föreslås ett tillkännagivande om att införa en årlig nationell statistik över antalet barn hemmahörande i Sverige som utsätts för könsstympning eller omskärelse i Sverige eller utomlands.

Gällande rätt

Av lagen (1982:316) med förbud mot könsstympning av kvinnor framgår att ingrepp i de kvinnliga yttre könsorganen i syfte att stympa dessa eller åstadkomma andra bestående förändringar av dem (könsstympning) inte får utföras, oavsett om samtycke har lämnats till ingreppet eller inte (1 §). Den som bryter mot 1 § döms till fängelse i lägst två och högst sex år. Är brottet med hänsyn till omständigheterna mindre grovt döms till fängelse i högst fyra år. Är brottet grovt döms till fängelse i lägst fem och högst tio år (2 § första-tredje styckena).

Lagen (2001:499) om omskärelse av pojkar ska tillämpas på omskärelse av pojkar upp till 18 års ålder (1 § andra stycket). Omskärelse får utföras på

begäran av eller efter medgivande av pojkens vårdnadshavare och efter det att vårdnadshavaren har informerats om vad ingreppet innebär. Sådan information ska ges också till pojken om han har uppnått den ålder och mognad som krävs för att förstå informationen. Pojkens inställning till ingreppet ska så långt det är möjligt klarläggas. Ett ingrepp får inte utföras mot en pojkes vilja (3 §).

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om könsstympning behandlades i betänkande 2018/19:SoU8. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (rskr. 2018/19:233).

Ett motionsyrkande om omskärelse behandlades i betänkande 2019/20:SoU12. Motionsyrkandet avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (prot. 2019/20:136).

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att regeringen bör se över frågan om könsstympning. Flickor och kvinnor som har besvär kopplade till könsstympning måste få tillgång till behövlig vård, och regeringen bör därför se över frågan om en kunskapshöjning när det gäller könsstympning. Vidare bör regeringen se över frågan om rättsintyg vid misstanke om könsstympning. Vid behov ska specialister kunna utföra bedömningen för rättsintyg. Utskottet föreslår att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför och tillkännager detta för regeringen. Motion 2021/22:3985 (L) yrkandena 31 och 32 bör därmed bifallas.

Riksdagen bör enligt utskottet inte ta något initiativ i frågan om statistik om könsstympning och omskärelse, och därför bör motion 2021/22:2562 (SD) yrkande 19 avslås.

Könstillhörighet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om könstillhörighet.
Jämför reservation 47 (C) och 48 (MP).

Motionerna

I partimotion 2021/22:3509 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 30 föreslås ett tillkännagivande om att uppdatera lagstiftningen kring könstillhörighet för att säkerställa lika rättigheter och möjligheter för icke-binära. Motionärerna anför att den redan utlovade nya könstillhörighetslagstiftningen – där rätten att själv

få fastställa juridiskt kön särskiljs från rätten till könsbekräftande vård – bör komma på plats.

I motion 2021/22:1400 av Emilia Töyrä m.fl. (S) föreslås ett tillkännagivande om könsbekräftande vård.

I motion 2021/22:4055 av Mikael Oscarsson (KD) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att, med tanke på den stora ökningen av ungdomar som fått diagnosen könsdysfori de senaste åren, vidta åtgärder för att kartlägga hur många utredningar och behandlingar för könsdysfori som har påbörjats och hur trenden ser ut. I yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att vidta åtgärder för att säkerställa att sjukvården har tillräcklig kunskap om behandlingen och om dem som ångrar sig samt för att säkerställa att underlaget för behandlingen är faktagranskat och grundat på vetenskap. I yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om att studera erfarenheter från Finland i fråga om psykologisk behandling vid vård av könsdysfori.

I motion 2021/22:4093 av Nicklas Attefjord och Emma Hult (båda MP) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om vikten av att framöver följa upp det kunskapsstöd som Socialstyrelsen utformat till stöd för intersexpersoner i möte med vården. I yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om utbildning av vårdpersonal om intersexpersoner med fokus på mänskliga rättigheter. I yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att det inte ska vara tillåtet med medicinskt omotiverade ingrepp och behandlingar på intersexpersoner som inte har gett sitt eget samtycke.

Pågående arbete

Utkast till lagrådsremiss om vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen och ändring av det kön som framgår av folkbokföringen

I utkastet till lagrådsremissen Vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen och ändring av det kön som framgår av folkbokföringen föreslås att två nya lagar – lagen om vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen och lagen om ändring av det kön som framgår av folkbokföringen – ska ersätta lagen (1972:119) om fastställande av könstillhörighet i vissa fall. Även följdändringar i andra lagar föreslås.

Förslagen innebär att processen för ändring av det kön som framgår av folkbokföringen särskiljs från processen för kirurgiska ingrepp i könsorganen. Ett övergripande mål är att en ändring av det kön som framgår av folkbokföringen som huvudregel ska bygga på självbestämmande.

Det ska inte krävas något tillstånd från Socialstyrelsen för att få genomgå vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen. I utkastet föreslås vidare att den som har fyllt 12 år efter ansökan ska få ändra det kön som framgår av folkbokföringen. För den som är under 18 år görs ansökan av barnets vårdnadshavare. En ansökan för ett barn får inte göras utan barnets skriftliga samtycke. Vid en första ändring av det kön som framgår av folkbokföringen ska det inte ställas något krav på prövning av sökandens könsidentitet.

Utkastet till lagrådsremiss har remissbehandlats och bereds i Regeringskansliet.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om könstillhörighet behandlades i betänkande 2019/20:SoU12. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (prot. 2019/20:136).

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att utkastet till lagrådsremissen Vissa kirurgiska ingrepp i könsorganen och ändring av det kön som framgår av folkbokföringen har remissbehandlats och bereds i Regeringskansliet. Resultatet av detta arbete bör enligt utskottets uppfattning inte föregripas, och därför bör motionsyrkandena avslås.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som beretts i förenklad ordning. Jämför särskilt yttrande 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (V), 5 (KD) och 6 (L).

Utskottets ställningstagande

I betänkandet behandlas motionsyrkanden som tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som utskottet har behandlat tidigare i bl.a. betänkande 2020/21:SoU17. Utskottet avstyrker motionsyrkandena med hänvisning till detta.

Reservationer

1. **Kompetens, punkt 1 (M)**

av Camilla Waltersson Grönvall (M), Johan Hultberg (M) och Ulrika Jörgensen (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3699 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 2 och avslår motionerna

2021/22:2683 av Sten Bergheden (M),

2021/22:3144 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkandena 26, 38, 53 och 60,

2021/22:3442 av Marlène Lund Kopparklint (M),

2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 7 och 27,

2021/22:3909 av Annie Löf m.fl. (C) yrkande 26,

2021/22:3978 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 3 och

2021/22:3983 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 26.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör utreda förutsättningarna att göra kognitiv medicin till en medicinsk specialitet.

2. **Kompetens, punkt 1 (SD)**

av Linda Lindberg (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Clara Aranda (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 7 och 27 samt

2021/22:3978 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 3 och

avslår motionerna

2021/22:2683 av Sten Bergheden (M),

2021/22:3144 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),
2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkandena 26, 38, 53 och 60,
2021/22:3442 av Marlène Lund Kopparklint (M),
2021/22:3699 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 2,
2021/22:3909 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 26 och
2021/22:3983 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 26.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör se över frågan om att kontinuerligt följa upp och analysera arbetet med handlingsplanen för ett bättre bemötande av kvinnor i vården. Vi anser också att regeringen bör tillsätta en utredning som ska utreda orsakerna till bristen på radiologer inom mammografin och kartlägga behovet av särskilt riktade åtgärder för att hantera bristen.

Vidare anser vi att regeringen bör se över frågan om att höja kompetensnivån generellt inom vården när det gäller personer med funktionsvariation. Avslutningsvis bör regeringen se över frågan om riktade hälsoundersökningar av personer med funktionsvariation.

3. Kompetens, punkt 1 (C)

av Sofia Nilsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkandena 26, 38, 53 och 60 samt
2021/22:3909 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 26 och
avslår motionerna

2021/22:2683 av Sten Bergheden (M),
2021/22:3144 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),
2021/22:3442 av Marlène Lund Kopparklint (M),
2021/22:3699 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 2,
2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 7 och 27,
2021/22:3978 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 3 och
2021/22:3983 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 26.

Ställningstagande

Inledningsvis anser jag att staten i samråd med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) ska se över möjligheterna att etablera ett nationellt program för lärande och en nationell struktur för systematisk spridning av goda

vårdmodeller, fortbildning och arenor för erfarenhetsutbyte över hela landet. Vidare anser jag att regeringen bör ge Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram förbättrade nationella kunskapsstöd för behandling av psykisk ohälsa i allmänhet och stressrelaterad psykisk ohälsa i synnerhet. Regeringen bör också i samråd med relevanta aktörer se över hur ett löpande arbete med ett s.k. task shifting kan genomföras i vårdens verksamheter. Avslutningsvis anser jag att regeringen bör se över behov av och möjliga insatser för stärkt kunskaps- och metodutveckling om psykisk ohälsa och psykisk sjukdom inom den somatiska slutenvården.

4. Kompetens, punkt 1 (KD)

av Acko Ankarberg Johansson (KD) och Michael Anefur (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3978 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 3 och
avslår motionerna

2021/22:2683 av Sten Bergheden (M),

2021/22:3144 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkandena 26, 38, 53 och 60,

2021/22:3442 av Marléne Lund Kopparklint (M),

2021/22:3699 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 2,

2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 7 och 27,

2021/22:3909 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 26 och

2021/22:3983 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 26.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör se över frågan om att höja kompetensnivån generellt inom vården när det gäller personer med funktionsvariation. Regeringen bör också se över frågan om riktade hälsoundersökningar av personer med funktionsvariation.

5. Kompetens, punkt 1 (L)

av Lina Nordquist (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3978 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 3 och

2021/22:3983 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 26 och
avslår motionerna

2021/22:2683 av Sten Bergheden (M),

2021/22:3144 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkandena 26, 38, 53 och 60,

2021/22:3442 av Marlène Lund Kopparklint (M),

2021/22:3699 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 2,

2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 7 och 27 samt

2021/22:3909 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 26.

Ställningstagande

Jag anser att regeringen bör se över frågan om karriärvägar, nationella kompetensstegar och ett långsiktigt mål att den mest erfarna ska tjäna det dubbla jämfört med en nyutbildad.

Vidare anser jag att regeringen bör se över frågan om att höja kompetensnivån generellt inom vården när det gäller personer med funktionsvariation. Avslutningsvis bör regeringen se över frågan om riktade hälsoundersökningar av personer med funktionsvariation.

6. Kompetens, punkt 1 (MP)

av Margareta Fransson (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 60 och
avslår motionerna

2021/22:2683 av Sten Bergheden (M),

2021/22:3144 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkandena 26, 38 och 53,

2021/22:3442 av Marlène Lund Kopparklint (M),

2021/22:3699 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 2,

2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 7 och 27,

2021/22:3909 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 26,

2021/22:3978 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 3 och

2021/22:3983 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 26.

Ställningstagande

Jag anser att regeringen bör se över behov av och möjliga insatser för stärkt kunskaps- och metodutveckling om psykisk ohälsa och psykisk sjukdom inom den somatiska slutenvården.

7. Nationell kartläggning av kompetensförsörjningen inom hälso- och sjukvården, punkt 2 (S, C, V, MP)

av Kristina Nilsson (S), Mikael Dahlgvist (S), Sofia Nilsson (C), Karin Rågsjö (V), Yasmine Bladelius (S), Dag Larsson (S), Margareta Fransson (MP) och Mats Wiking (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motion

2021/22:3364 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 11.

Ställningstagande

Vi konstaterar att Nationella vårdkompetensrådet ska bidra till en god planering av vårdens kompetensförsörjning genom att bl.a. göra samlade bedömningar av kompetensförsörjningsbehoven baserade på tillgängliga kunskapsunderlag och tillgängliggöra sammanställningar av kunskapsunderlag. Vi konstaterar också att Socialstyrelsen har i uppdrag att årligen redovisa bedömningar av tillgång och efterfrågan på legitimerade yrkesutövare i hälso- och sjukvården. Vi anser därför att det inte behövs något tillkännagivande till regeringen.

8. Kontinuerlig fortbildning, punkt 3 (S)

av Kristina Nilsson (S), Mikael Dahlgvist (S), Yasmine Bladelius (S), Dag Larsson (S) och Mats Wiking (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:445 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 5,

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 37,

2021/22:3698 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 6,

2021/22:3909 av Annie Löf m.fl. (C) yrkande 27,

2021/22:3983 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 12 och

2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 56.

Ställningstagande

En viktig utgångspunkt för hälso- och sjukvården är att medarbetarna har den kompetens som behövs för att bedriva och utveckla en vård av hög kvalitet. Vi vill i detta sammanhang framhålla arbetsgivarens ansvar för hälso- och sjukvårdspersonalens fortbildning. Vi anser därför att det inte behövs något tillkännagivande till regeringen.

9. Nationella vårdkompetensrådet, punkt 4 (C, V, KD, L)

av Acko Ankarberg Johansson (KD), Sofia Nilsson (C), Karin Rågsjö (V), Lina Nordquist (L) och Michael Anefur (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna
2021/22:445 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 4,
2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 29 och
2021/22:4001 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 27.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör se över frågan om att Nationella vårdkompetensrådet bör få ett förstärkt uppdrag att utforma och dimensionera sjukvårdens kompetensbehov. Regeringen bör även se över frågan om att Nationella vårdkompetensrådet bör få i uppdrag att utreda kompetensbehovet inom diagnostiken samt att kartlägga och utvärdera kompetensförsörjningen för de yrkesgrupper som behandlar psykisk ohälsa inom primärvården.

10. Arbetsvillkor, punkt 5 (M, L)

av Camilla Waltersson Grönvall (M), Johan Hultberg (M), Lina Nordquist (L) och Ulrika Jörgensen (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:4032 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 12 och
avslår motionerna
2021/22:1446 av Borian Åberg (M) yrkande 3 och

2021/22:3809 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 11.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör se över frågan om att öka lönespridningen och individualisera lönesättningen i offentlig vård, omsorg och sociala tjänster.

11. Arbetsvillkor, punkt 5 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Clara Aranda (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3809 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 11 och avslår motionerna

2021/22:1446 av Boriana Åberg (M) yrkande 3 och

2021/22:4032 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 12.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör verka för att ta fram en nationell återhämtningsstrategi för att motverka risk för psykisk ohälsa hos vård- och omsorgspersonal.

12. Våldsutsatthet, punkt 6 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Clara Aranda (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:452 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 1 och

2021/22:3973 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 28,

bifaller delvis motion

2021/22:452 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 2 och

avslår motion

2021/22:452 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 4.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör se över frågan om rutiner för vårdgivare för att upptäcka våldsutsatthet och hedersrelaterade problem. Regeringen bör ta initiativ till att införa krav på att ställa rutinfrågor om våldsutsatthet inom alla delar av hälso- och sjukvården.

13. Våldsutsatthet, punkt 6 (C, L)

av Sofia Nilsson (C) och Lina Nordquist (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3973 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 28,

bifaller delvis motion

2021/22:452 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 2 och
avslår motion

2021/22:452 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkandena 1 och 4.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör se över frågan om rutiner för vårdgivare för att upptäcka våldsutsatthet och hedersrelaterade problem.

14. Våldsutsatthet, punkt 6 (V)

av Karin Rågsjö (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:452 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkandena 1, 2 och 4 samt

bifaller delvis motion

2021/22:3973 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 28.

Ställningstagande

Jag anser att regeringen bör ta initiativ till att införa krav på att ställa rutinfrågor om våldsutsatthet inom alla delar av hälso- och sjukvården. Vidare bör regeringen tydliggöra vårdgivares ansvar för att upprätta rutiner kring frågor om våldsutsatthet inom all verksamhet. Avslutningsvis anser jag att regeringen bör tillföra resurser i syfte att personal inom alla delar av hälso- och sjukvården kontinuerligt ska få utbildning för att kunna identifiera tecken på våldsutsatthet.

15. Våldsutsatthet, punkt 6 (KD)

av Acko Ankarberg Johansson (KD) och Michael Anefur (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:452 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 1 och
avslår motionerna

2021/22:452 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkandena 2 och 4 samt
2021/22:3973 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 28.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör ta initiativ till att införa krav på att ställa rutinfrågor om våldsutsatthet inom alla delar av hälso- och sjukvården.

16. Behörighet, punkt 7 (C)

av Sofia Nilsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3512 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 41 och
avslår motionerna

2021/22:1719 av Nicklas Attefjord (MP) yrkandena 1, 2 och 4,
2021/22:4001 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 55 och
2021/22:4205 av Nicklas Attefjord (MP) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Jag anser att regeringen bör se över frågan om att ta bort möjligheten för behörig förskrivare att förskriva narkotikaklassade läkemedel till sig själv.

17. Behörighet, punkt 7 (L)

av Lina Nordquist (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4001 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 55,

bifaller delvis motion

2021/22:1719 av Nicklas Attefjord (MP) yrkande 4 och avslår motionerna

2021/22:1719 av Nicklas Attefjord (MP) yrkandena 1 och 2,

2021/22:3512 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 41 och

2021/22:4205 av Nicklas Attefjord (MP) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Jag anser att regeringen bör påskynda och snarast genomföra KAM-utredningens förslag.

18. Behörighet, punkt 7 (MP)

av Margareta Fransson (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:1719 av Nicklas Attefjord (MP) yrkande 4 och

2021/22:4001 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 55 och avslår motionerna

2021/22:1719 av Nicklas Attefjord (MP) yrkandena 1 och 2,

2021/22:3512 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 41 och

2021/22:4205 av Nicklas Attefjord (MP) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Jag anser att regeringen bör påskynda och snarast genomföra KAM-utredningens förslag. Det är enligt min mening angeläget att regeringen går vidare med att analysera utredningens förslag, väger samman remissinstansernas synpunkter och lägger fram en lagstiftning.

19. Vård och behandling av olika sjukdomar, punkt 8 (M)

av Camilla Waltersson Grönvall (M), Johan Hultberg (M) och Ulrika Jörgensen (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3422 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 5,

2021/22:3699 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 7 och 14,

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 1, 14, 24 och 25 samt

2021/22:4042 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 26 och 27 samt

avslår motionerna

2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 9 och 30,

2021/22:3809 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 112,

2021/22:3813 av Louise Meijer och Josefin Malmqvist (båda M) yrkande 1,

2021/22:3979 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 20 och

2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 47.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör prioritera vård och forskning om kvinnors sjukdomar och hälsa. Regeringen bör också se över frågan om att förbättra möjligheterna till tidigare ställda diagnoser när det gäller sjukdomar som drabbar kvinnor.

Vidare bör regeringen se över frågan om att återställa personal- och kompetensförsörjningen inom vården av patienter med kognitiva sjukdomar samt frågan om vikten av regelbunden uppföljning och utvärdering av arbetet med kognitiva sjukdomar och demensvården.

Vi anser också att regeringen bör vidta åtgärder för att ge barn med diabetes en tryggare skolgång. Vidare bör regeringen se över frågan om behandling av fibromyalgi. Regeringen bör också se över frågan om ofrivillig barnlöshet och ge Socialstyrelsen i uppdrag att se över hur man kan stärka vården för ofrivilligt barnlösa. Avslutningsvis bör regeringen ge Socialstyrelsen i

uppdrag att ta fram och genomföra ett metodiskt kunskapslyft när det gäller sjukdomen polycystiska ovarier.

20. Vård och behandling av olika sjukdomar, punkt 8 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Clara Aranda (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3422 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 5,

2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 9 och 30,

2021/22:3809 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 112 och

2021/22:4042 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 26 och
avslår motionerna

2021/22:3699 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 7 och 14,

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 1, 14, 24
och 25,

2021/22:3813 av Louise Meijer och Josefin Malmqvist (båda M) yrkande 1,

2021/22:3979 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 20,

2021/22:4042 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 27 och

2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 47.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör prioritera vård och forskning om kvinnors sjukdomar och hälsa. Regeringen bör se över frågan om att gynekologer, barnmorskor och skolsköterskor kontinuerligt ska fortbildas inom området kvinnors hälsa och kvinnosjukdomar. Vidare bör regeringen ge Socialstyrelsen i uppdrag att se över hur arbetet med att motverka förekomsten av neonatal herpes simplexencefalit kan stärkas. Avslutningsvis bör regeringen vidta åtgärder för att ge barn med diabetes en tryggare skolgång.

21. Vård och behandling av olika sjukdomar, punkt 8 (C, L)

av Sofia Nilsson (C) och Lina Nordquist (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3979 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 20 och avslår motionerna

2021/22:3422 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 5,

2021/22:3699 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 7 och 14,

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 1, 14, 24 och 25,

2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 9 och 30,

2021/22:3809 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 112,

2021/22:3813 av Louise Meijer och Josefin Malmqvist (båda M) yrkande 1,

2021/22:4042 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 26 och 27 samt

2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 47.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör se över frågan om att Sverige bör agera för området sällsynta hälsotillstånd på europeisk nivå inför och under EU-ordförandeskapet 2023.

22. Vård och behandling av olika sjukdomar, punkt 8 (KD)

av Acko Ankarberg Johansson (KD) och Michael Anefur (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 1,

2021/22:3979 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 20,

2021/22:4042 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 26 och 27 samt

2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 47 och

avslår motionerna

2021/22:3422 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 5,

2021/22:3699 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 7 och 14,

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 14, 24 och 25,

2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 9 och 30,

2021/22:3809 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 112 och

2021/22:3813 av Louise Meijer och Josefin Malmqvist (båda M) yrkande 1.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör se över frågan om att sjukdomar och tillstånd kopplade till hjärnan bör stärkas genom en samlad plan där också det bredare samhällsperspektivet ingår.

Vidare bör regeringen prioritera vård och forskning om kvinnors sjukdomar och hälsa. Regeringen bör också se över frågan om att förbättra möjligheterna till tidigare ställda diagnoser när det gäller sjukdomar som drabbar kvinnor.

Avslutningsvis anser vi att regeringen bör se över frågan om att Sverige bör agera för området sällsynta hälsotillstånd på europeisk nivå inför och under EU-ordförandeskapet 2023.

23. Strategi för sällsynta sjukdomar och hälsotillstånd, punkt 9 (SD, C, KD, L, MP)

av Acko Ankarberg Johansson (KD), Linda Lindberg (SD), Sofia Nilsson (C), Carina Ståhl Herrstedt (SD), Lina Nordquist (L), Clara Aranda (SD), Margareta Fransson (MP) och Michael Anefur (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna
2021/22:3979 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 17 och
2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 46.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör se över frågan om en nationell strategi för sällsynta sjukdomar och hälsotillstånd.

24. Endometrios, punkt 10 (M, SD, C)

av Camilla Waltersson Grönvall (M), Johan Hultberg (M), Linda Lindberg (SD), Sofia Nilsson (C), Carina Ståhl Herrstedt (SD), Clara Aranda (SD) och Ulrika Jörgensen (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 73,
2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 116,
2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 3 och
2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 11.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör se över frågan om att rusta hela vårdkedjan för att hjälpa patienter med endometrios i rätt tid och med adekvata insatser. Vidare bör regeringen se över frågan om att prioritera genomförande av Socialstyrelsens förslag till förbättringar av den vård som ges vid endometrios. Avslutningsvis bör regeringen se över frågan om att information om kvinnosjukdomar som exempelvis endometrios ska finnas tillgänglig på ungdomsmottagningar, elevhälsan och vårdcentraler.

25. ME/CFS, punkt 11 (M, KD)

av Acko Ankarberg Johansson (KD), Camilla Waltersson Grönvall (M), Johan Hultberg (M), Ulrika Jörgensen (M) och Michael Anefur (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna
2021/22:2241 av Maria Stockhaus (M) yrkande 1,
2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 15 och
2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 45.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör se över frågan om insatser i syfte att ge ME/CFS-drabbade (myalgisk encefalomyelit/chronic fatigue syndrome) en god vård. Regeringen bör också se över frågan om att säkerställa metodisk kunskap när det gäller sjukdomen ME/CFS.

26. Vissa övergripande frågor om mödrahälso- och förlossningsvård, punkt 12 (S)

av Kristina Nilsson (S), Mikael Dahlgvist (S), Yasmine Bladelius (S), Dag Larsson (S) och Mats Wiking (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:445 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 20,

2021/22:956 av Anna Vikström (S),

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkandena 71 och 72,

2021/22:3666 av Annie Löf m.fl. (C) yrkandena 114 och 115,

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 6,

2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 19,

2021/22:3815 av Louise Meijer och Josefin Malmqvist (båda M) yrkande 5,

2021/22:4032 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 18 och

2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 4.

Ställningstagande

Vi konstaterar att regeringen under flera år har gjort stora satsningar på förlossningsvården och kvinnors hälsa. Syftet med satsningarna har bl.a. varit att öka tillgängligheten och jämlikheten i mödrahälso- och förlossningsvården. Vi vill i detta sammanhang även lyfta fram att regeringen nyligen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att föreslå insatser som krävs för att fler barnmorskor ska vilja arbeta i förlossningsvården samt insatser för att säkra den framtida kompetensförsörjningen av barnmorskor. Vi anser därför att det inte behövs något tillkännagivande till regeringen.

27. Övriga frågor om mödrahälso- och förlossningsvård, punkt 13 (M)

av Camilla Waltersson Grönvall (M), Johan Hultberg (M) och Ulrika Jörgensen (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 9 och 11, bifaller delvis motion

2021/22:3815 av Louise Meijer och Josefin Malmqvist (båda M) yrkande 7 och

avslår motionerna

2021/22:604 av Jan Ericson (M),

2021/22:925 av Emilia Töyrä m.fl. (S),

2021/22:2198 av Margareta Cederfelt (M),

2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 20–23 och

2021/22:3815 av Louise Meijer och Josefin Malmqvist (båda M) yrkandena 2, 4 och 8.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör se över frågan om att identifiera och ge stöd och behandling när det gäller psykisk ohälsa hos kvinnor efter genomförd förlossning. Vidare bör regeringen se över frågan om tillgänglig specialistvård för förlossningsskador.

28. Övriga frågor om mödrahälso- och förlossningsvård, punkt 13 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Clara Aranda (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkandena 20–23 och avslår motionerna

2021/22:604 av Jan Ericson (M),

2021/22:925 av Emilia Töyrä m.fl. (S),

2021/22:2198 av Margareta Cederfelt (M),

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 9 och 11 samt

2021/22:3815 av Louise Meijer och Josefin Malmqvist (båda M) yrkandena 2, 4, 7 och 8.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör utreda hur bemanning och kompetens inom förlossningsvården kan anpassas bättre utifrån kvinnors behov. Vidare bör regeringen ta fram tydliga nationella direktiv för en trygg och säker förlossningsvård samt besluta om en nationell målsättning för en säker och kvalitativ svensk förlossningsvård. Avslutningsvis bör regeringen ge Socialstyrelsen i uppdrag att genomföra utbildningsinsatser avsedda för professionen för att öka kunskapen om förlossningsskador.

29. Cancervård, punkt 14 (M)

av Camilla Waltersson Grönvall (M), Johan Hultberg (M) och Ulrika Jörgensen (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3363 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 1, 2, 9, 12, 24, 27, 30, 31, 37 och 39–41,

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 18 och 2021/22:4042 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 21, 22 och 25 samt avslår motionerna

2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 25 och

2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 25.

Ställningstagande

Inledningsvis anser vi att regeringen bör ta fram och genomföra en ny uppdaterad nationell cancerstrategi. Regeringen bör också se över frågan om ett nytt övergripande mål inom den nationella cancerstrategin.

Vidare bör regeringen se över frågan om en avancerad cancervård som är tillgänglig när man behöver den samt genomföra en statlig satsning i syfte att möjliggöra en mer avancerad individuell cancervård och barncancervård.

Vidare anser vi att regeringen bör ta fram ett långsiktigt nationellt mål om att minst 70 procent av alla cancerdiagnoser ska ställas när patienten befinner sig i första stadiet av cancersjukdom samt se över frågan om att styra med metodisk kvalitetssäkring och uppföljning av cancervården. Vidare anser vi att regeringen bör genomföra en utvärdering av vilka förutsättningar, roller och uppdrag regionala cancercentrum i samverkan har. Regeringen bör också se över frågan om en bred systematisk och metodisk genomlysning av bristområden när det gäller kompetens- och personalförsörjningen inom cancervården.

Vi anser att regeringen bör skapa de bästa förutsättningarna för individuella barncancerbehandlingar samt se över behoven av läkare till barnonkologin och samordning av utbildning av barnonkologer. Regeringen bör se över frågan om en nationell systematisk översyn av behoven av sjuksköterskor, barnsköterskor och undersköterskor till barnonkologin och samordning av utbildning. Vi anser också att regeringen bör se över möjligheterna att åstadkomma en nationell samordning av handledning, mentorskap och introduktion av vårdpersonal som arbetar på ett barncancercentrum.

Avslutningsvis anser vi att regeringen bör säkerställa kompetens och forskning inom strålbehandling samt se över frågan om att de nationella vårdprogrammen när det gäller all typ av gynekologisk cancer ska följas upp regelbundet.

30. Cancervård, punkt 14 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Clara Aranda (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3363 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 9,

2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 25 och

2021/22:4042 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 25 och avslår motionerna

2021/22:3363 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 1, 2, 12, 24, 27, 30, 31, 37 och 39–41,

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 18,

2021/22:4042 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 21 och 22 samt

2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 25.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör ge Socialstyrelsen i uppdrag att utveckla och genomföra kunskapshöjande insatser om äggstockscancer som ska riktas till primärvården. Vidare bör regeringen genomföra en statlig satsning i syfte att möjliggöra en mer avancerad individuell cancervård och barncancervård.

31. Cancervård, punkt 14 (KD)

av Acko Ankarberg Johansson (KD) och Michael Anefur (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:4042 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 21 och

2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 25 och

avslår motionerna

2021/22:3363 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 1, 2, 9, 12, 24, 27, 30, 31, 37 och 39–41,

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 18,

2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 25 och

2021/22:4042 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 22 och 25.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör se över frågan om regionala cancercentrum (RCC), rehabiliterande insatser och sena effekter. Arbetet för att förbättra cancervården bör intensifieras ytterligare, bl.a. bör barncancervården utvecklas och rehabiliterande insatser förbättras. Vidare bör regeringen se över frågan om en avancerad cancervård som är tillgänglig när man behöver den.

32. Nationella riktlinjer, punkt 15 (M)

av Camilla Waltersson Grönvall (M), Johan Hultberg (M) och Ulrika Jörgensen (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3695 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 6,

2021/22:3696 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 23,

2021/22:3697 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 1–3 och

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 2, 7, 8, 10 och 26,

bifaller delvis motion

2021/22:3815 av Louise Meijer och Josefin Malmqvist (båda M) yrkande 1 och

avslår motionerna

2021/22:1318 av Eva-Lena Jansson (S),

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 74,

2021/22:3482 av Marlène Lund Kopparklint (M),

2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 14,

2021/22:3666 av Annie Löf m.fl. (C) yrkande 117,

2021/22:3809 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 110,

2021/22:3813 av Louise Meijer och Josefin Malmqvist (båda M) yrkande 2 och

2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 18.

Ställningstagande

Inledningsvis anser vi att regeringen bör se över frågan om att ge i uppdrag att ta fram nationella riktlinjer för att kunna ställa tidigare diagnoser inom hjärt-kärlvården. Vidare bör regeringen se över frågan om att i arbetet med att ta fram nationella riktlinjer för obesitas/överviktsvård ta fram en struktur för uppföljning och återkoppling.

Regeringen bör vidare ta fram och genomföra nationella riktlinjer för vård och rehabilitering av personer med postcovid, ta fram och genomföra nationella riktlinjer för vård och rehabilitering av barn och unga med postcovid samt införliva andra infektionsutlösta sjukdomar i de nationella riktlinjerna.

Vidare bör regeringen se över frågan om nationella riktlinjer för fortbildning av läkare, sjuksköterskor och annan vårdpersonal när det gäller kvinnorelaterade sjukdomar och reproduktiv hälsa. Regeringen bör också se över frågan om att enhetliga riktlinjer för partners medverkan vid förlossningen ska framgå när man tar fram nationella riktlinjer för förlossningsvården. Vidare bör regeringen se över frågan om nationella riktlinjer för att vidga och klargöra mödravårdens ansvar för eftervården samt nationella riktlinjer för förlossningsvården. Avslutningsvis bör regeringen ge Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram nationella riktlinjer för klimakterievård.

33. Nationella riktlinjer, punkt 15 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Clara Aranda (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3809 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 110 och avslår motionerna

2021/22:1318 av Eva-Lena Jansson (S),

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 74,

2021/22:3482 av Marlène Lund Kopparklint (M),

2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 14,

2021/22:3666 av Annie Löf m.fl. (C) yrkande 117,

2021/22:3695 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 6,

2021/22:3696 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 23,

2021/22:3697 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 1–3,

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 2, 7, 8, 10 och 26,

2021/22:3813 av Louise Meijer och Josefin Malmqvist (båda M) yrkande 2,

2021/22:3815 av Louise Meijer och Josefin Malmqvist (båda M) yrkande 1 och

2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 18.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör se över frågan om att ta fram nationella riktlinjer för att göra den könsbekräftande vården mer jämlik.

34. Nationella riktlinjer, punkt 15 (C)

av Sofia Nilsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 74,

2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 14 och

2021/22:3666 av Annie Löf m.fl. (C) yrkande 117 och

avslår motionerna

2021/22:1318 av Eva-Lena Jansson (S),

2021/22:3482 av Marléne Lund Kopparklint (M),

2021/22:3695 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 6,

2021/22:3696 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 23,

2021/22:3697 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 1–3,

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 2, 7, 8, 10 och 26,

2021/22:3809 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 110,

2021/22:3813 av Louise Meijer och Josefin Malmqvist (båda M) yrkande 2,

2021/22:3815 av Louise Meijer och Josefin Malmqvist (båda M) yrkande 1 och

2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 18.

Ställningstagande

Jag anser att regeringen bör se över hur riktlinjer för hemförlossning kan ingå i de nationella riktlinjerna för förlossningsvården. Vidare bör regeringen se över och intensifiera arbetet med att genomföra Socialstyrelsens riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor i syfte att stärka insatserna för cancerprevention.

35. Nationella riktlinjer, punkt 15 (KD)

av Acko Ankarberg Johansson (KD) och Michael Anefur (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 14,

2021/22:3696 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 23,

2021/22:3697 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 1 och 2 samt

2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 18 och avslår motionerna

2021/22:1318 av Eva-Lena Jansson (S),

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 74,

2021/22:3482 av Marléne Lund Kopparklint (M),

2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 117,

2021/22:3695 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 6,

2021/22:3697 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 3,

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 2, 7, 8, 10 och 26,

2021/22:3809 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 110,

2021/22:3813 av Louise Meijer och Josefin Malmqvist (båda M) yrkande 2 och

2021/22:3815 av Louise Meijer och Josefin Malmqvist (båda M) yrkande 1.

Ställningstagande

Inledningsvis anser vi att regeringen bör se över frågan om att Socialstyrelsen bör tillförsäkra en kontinuerlig revidering av de nationella riktlinjerna för depression och psykiatriska sjukdomstillstånd för att säkerställa att alla evidensbaserade farmakologiska och icke-farmakologiska behandlingsmetoder är inkluderade och tillgängliga.

Vidare bör regeringen se över frågan om att i arbetet med att ta fram nationella riktlinjer för obesitas/överviktsvård ta fram en struktur för uppföljning och återkoppling.

Regeringen bör vidare ta fram och genomföra nationella riktlinjer för vård och rehabilitering av personer med postcovid samt ta fram och genomföra nationella riktlinjer för vård och rehabilitering av barn och unga med postcovid.

Avslutningsvis bör regeringen se över och intensifiera arbetet med att genomföra Socialstyrelsens riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor i syfte att stärka insatserna för cancerprevention.

36. Nationella screeningprogram, punkt 16 (M)

av Camilla Waltersson Grönvall (M), Johan Hultberg (M) och Ulrika Jörgensen (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 11,
bifaller delvis motion
2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 39 och
avslår motionerna
2021/22:3414 av Anna Sibinska m.fl. (MP) yrkandena 1–3,
2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 28 och
2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 9.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör se över frågan om en informationssatsning i hela landet om vikten av mammografi.

37. Nationella screeningprogram, punkt 16 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Clara Aranda (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 28 och
avslår motionerna
2021/22:3414 av Anna Sibinska m.fl. (MP) yrkandena 1–3,
2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 39 och
2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkandena 9 och 11.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör tillsätta en utredning för att undersöka hur sjukvården kan bli bättre på att individanpassa mammografiprogrammet.

38. Nationella screeningprogram, punkt 16 (KD)

av Acko Ankarberg Johansson (KD) och Michael Anefur (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 39 och

2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkandena 9 och 11 samt avslår motionerna

2021/22:3414 av Anna Sibinska m.fl. (MP) yrkandena 1–3 och

2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 28.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör se över frågan om informationsinsatser för att främja screening. Det behövs en informationssatsning i hela landet om vikten av mammografi. Vi anser också att regeringen bör se över frågan om ett pilotprojekt med ambulerande mammografibussar med flerspråkig personal för att nå framför allt kvinnor i utsatta områden.

39. Nationella screeningprogram, punkt 16 (MP)

av Margareta Fransson (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3414 av Anna Sibinska m.fl. (MP) yrkandena 1–3 och avslår motionerna

2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD) yrkande 28,

2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 39 och

2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkandena 9 och 11.

Ställningstagande

Jag anser att regeringen bör se över frågan om att sprida kunskap om självundersökning till unga kvinnor via ungdomsmottagningar. Vidare bör regeringen se över frågan om att alla kvinnor som önskar det ska få information om sin brösttätthet och sin risk för bröstcancer bedömd efter genomförd mammografi. Avslutningsvis bör regeringen se över frågan om att kvinnor med täta bröst bör erbjudas en individanpassad bröstcancerscreening.

40. Organdonation och blodgivning, punkt 17 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Clara Aranda (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:627 av Markus Wiechel (SD) yrkande 3 och

2021/22:2581 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 12 och
avslår motionerna

2021/22:627 av Markus Wiechel (SD) yrkandena 1 och 2,

2021/22:3111 av Helena Storckenfeldt m.fl. (M) yrkande 2 och

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkandena 16–18 och 21.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör verka för att Kina och andra länder ansluter sig till Santiagokonventionen.

41. Organdonation och blodgivning, punkt 17 (C)

av Sofia Nilsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkandena 16–18 och 21 samt
avslår motionerna

2021/22:627 av Markus Wiechel (SD) yrkandena 1–3,

2021/22:2581 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 12 och

2021/22:3111 av Helena Storckenfeldt m.fl. (M) yrkande 2.

Ställningstagande

Jag anser att regeringen bör se över hur lagstiftning och föreskrifter om bloddonation på ett effektivare sätt uppdateras löpande utifrån rådande kunskapsläge och den enskildes riskbeteende samt syftar till bästa möjliga tillgång på blod med patientsäkerhet som överordnad princip. Regeringen bör även se över hur förutsättningarna för att donera blod kan bli jämlika i hela landet. Vidare bör regeringen se över hur nationella insatser kan stärkas i syfte att öka antalet levande organdonatorer samt utvidga det nordiska njurutbytesprogrammet. Avslutningsvis anser jag att regeringen bör se över hur donatorers anhöriga kan få systematisk uppföljning i alla regioner.

42. Organdonation och blodgivning, punkt 17 (L)

av Lina Nordquist (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 16 och avslår motionerna

2021/22:627 av Markus Wiechel (SD) yrkandena 1–3,

2021/22:2581 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 12,

2021/22:3111 av Helena Storckenfeldt m.fl. (M) yrkande 2 och

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkandena 17, 18 och 21.

Ställningstagande

Jag anser att regeringen bör se över hur lagstiftning och föreskrifter om bloddonation på ett effektivare sätt uppdateras löpande utifrån rådande kunskapsläge och den enskildes riskbeteende samt syftar till bästa möjliga tillgång på blod med patientsäkerhet som överordnad princip.

43. Medicinsk abort i hemmet, punkt 18 (M, C, L)

av Camilla Waltersson Grönvall (M), Johan Hultberg (M), Sofia Nilsson (C), Lina Nordquist (L) och Ulrika Jörgensen (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 20,

2021/22:4032 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 19 och

2021/22:4042 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 29.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör se över frågan om att modernisera abortlagstiftningen i syfte att stärka kvinnors självbestämmande. Abortlagen bör ändras så att kvinnor som vill, efter konsultation, ska kunna hämta ut sin abortmedicin på apotek. Hela den medicinska aborten kan därmed genomföras i hemmet.

44. Medicinsk abort utförd av specialiserad barnmorska, punkt 19 (M)

av Camilla Waltersson Grönvall (M), Johan Hultberg (M) och Ulrika Jörgensen (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 21.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör utreda möjligheten att tillåta specialiserade barnmorskor att utföra medicinska aborter.

45. Könstympling, punkt 20 (S)

av Kristina Nilsson (S), Mikael Dahlqvist (S), Yasmine Bladelius (S), Dag Larsson (S) och Mats Wiking (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 20 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motion

2021/22:3985 av Juno Blom m.fl. (L) yrkandena 31 och 32.

Ställningstagande

Inledningsvis konstaterar vi att regeringen bedriver ett långsiktigt arbete mot könsstymning, vilket fokuserar på ökad kunskap, effektiva arbetssätt och ett nära samarbete mellan berörda aktörer på nationell, regional och lokal nivå. Regeringen har bl.a. beslutat om en handlingsplan mot könsstymning av flickor och kvinnor samt gett ett myndighetsgemensamt uppdrag till flera myndigheter. Vi konstaterar vidare att Sveriges Kommuner och Regioner, inom ramen för regeringens satsning på förlossningsvård och kvinnors hälsa, genomför insatser för att stödja regionernas arbete med en tillgänglig och jämlik vård till bl.a. kvinnor och flickor som utsatts för könsstymning. Vi anser därför att det inte behövs något tillkännagivande till regeringen.

46. Statistik om könsstymning och omskärelse, punkt 21 (SD)

av Linda Lindberg (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Clara Aranda (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 21 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:2562 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 19.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör se över frågan om att införa en årlig nationell statistik över antalet barn hemmahörande i Sverige som utsätts för könsstymning eller omskärelse i Sverige eller utomlands.

47. Könstillhörighet, punkt 22 (C)

av Sofia Nilsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3509 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 30 och avslår motionerna

2021/22:1400 av Emilia Töyrä m.fl. (S),

2021/22:4055 av Mikael Oscarsson (KD) yrkandena 2, 3 och 5 samt

2021/22:4093 av Nicklas Attefjord och Emma Hult (båda MP) yrkandena 1–3.

Ställningstagande

Jag anser att regeringen bör uppdatera lagstiftningen kring könstillhörighet för att säkerställa lika rättigheter och möjligheter för icke-binära. Den redan utlovade nya könstillhörighetslagstiftningen – där rätten att själv få fastställa juridiskt kön särskiljs från rätten till könsbekräftande vård – bör komma på plats.

48. Könstillhörighet, punkt 22 (MP)

av Margareta Fransson (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4093 av Nicklas Attefjord och Emma Hult (båda MP) yrkandena 1–3 och

avslår motionerna

2021/22:1400 av Emilia Töyrä m.fl. (S),

2021/22:3509 av Annie Löf m.fl. (C) yrkande 30 och

2021/22:4055 av Mikael Oscarsson (KD) yrkandena 2, 3 och 5.

Ställningstagande

Jag anser att regeringen bör följa upp det kunskapsstöd som Socialstyrelsen utformat till stöd för intersexpersoner i möte med vården. Vidare bör regeringen se över frågan om utbildning av vårdpersonal om intersexpersoner med fokus på mänskliga rättigheter. Avslutningsvis bör regeringen se över frågan om att det inte ska vara tillåtet med medicinskt omotiverade ingrepp och behandlingar på intersexpersoner som inte har gett sitt samtycke.

Särskilda yttranden

1. Motioner som bereds förenklat, punkt 23 (M)

Camilla Waltersson Grönvall (M), Johan Hultberg (M) och Ulrika Jörgensen (M) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. När det gäller dessa förslag hänvisar vi till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för vårt parti i motsvarande frågor i bl.a. betänkande 2020/21:SoU17. Vi vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

2. Motioner som bereds förenklat, punkt 23 (SD)

Linda Lindberg (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD) och Clara Aranda (SD) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. När det gäller dessa förslag hänvisar vi till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för vårt parti i motsvarande frågor i bl.a. betänkande 2020/21:SoU17. Vi vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

3. Motioner som bereds förenklat, punkt 23 (C)

Sofia Nilsson (C) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. När det gäller dessa förslag hänvisar jag till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för mitt parti i motsvarande frågor i bl.a. betänkande 2020/21:SoU17. Jag vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

4. Motioner som bereds förenklat, punkt 23 (V)

Karin Rågsjö (V) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. När det gäller dessa förslag hänvisar jag till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för mitt parti i motsvarande frågor i bl.a. betänkande 2018/19:SoU15. Jag vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

5. Motioner som bereds förenklat, punkt 23 (KD)

Acko Ankarberg Johansson (KD) och Michael Anefur (KD) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. När det gäller dessa förslag hänvisar vi till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för vårt parti i motsvarande frågor i bl.a. betänkande 2020/21:SoU17. Vi vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

6. Motioner som bereds förenklat, punkt 23 (L)

Lina Nordquist (L) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. När det gäller dessa förslag hänvisar jag till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för mitt parti i motsvarande frågor i bl.a. betänkande 2020/21:SoU17. Jag vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2021/22

2021/22:30 av Angelica Lundberg (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja åldersgränsen för könsbyte och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:41 av Anne Oskarsson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Socialstyrelsen bör se över sina rekommendationer gällande adhd och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:42 av Anne Oskarsson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Socialstyrelsen bör omvärdera ECT-behandling på grund av hjärnskador och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:43 av Ann-Christine From Utterstedt (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt utreda möjligheterna att införa radioisotopbehandling även i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:57 av Angelika Bengtsson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa tillstånd för att få utföra laserbehandling och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:58 av Angelika Bengtsson (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning som lägger fram förslag till ett nationellt vårdprogram och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att mer resurser bör gå till eftervården och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:120 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt utreda hur rätten att få bestämma över sitt eget liv och hur det kan avslutas genom aktiv dödshjälp kan tillämpas i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:150 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att införa tester av artärstelhet på landets vårdcentraler och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:151 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om organdonationer och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:153 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja användandet av förebyggande cancerscreening och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:212 av Mikael Larsson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om testning för att tidigare upptäcka prostatacancer och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:217 av Julia Kronlid (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av praxis vid de allra senaste aborterna och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:270 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur fler blivande föräldrar kan genomföra profylaxkurser och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ökad möjlighet till BB-vistelse inför stundande förlossning och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en kommitté i syfte att minska antalet förlossningsskador i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utvecklad statistik kring förlossningsskador i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nationellt kompetenscentrum för förlossningsvård och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nationella riktlinjer för vården efter en förlossning och tillkännager detta för regeringen.

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta ett särskilt kunskapsstöd för förlossningsvården för att motverka regionala skillnader och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett tydligare ansvar för mödravården att följa upp såväl den psykiska som den fysiska situationen för de kvinnor som genomgått en förlossning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett bidrag för förlossningsrelaterad rehab till kvinnor med fysiska eller psykiska besvär och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om specialistcenter för eftervård och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en garanti att få operation efter en förlossningsskada och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:283 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda införandet av assisterad dödshjälp för svårt sjuka i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:286 av Jonas Andersson i Skellefteå (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast utreda kunskapsluckorna rörande medicinering av hypotyreos samt öka kunskapen kring sköldkörtelsjukdomar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:292 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till ökad organdonation och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samtliga medborgare per automatik bör hamna i donationsregistret och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att slopa vetorätten för anhöriga i samband med organdonation och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbeta för att få fler att donera blod och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en andra blodbank och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:306 av Jonas Andersson i Skellefteå (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett uppdaterat kunskapsunderlag och behandlingsriktlinjer som omfattar barn och unga med plötsligt debuterande könsdysfori och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att omedelbart stoppa irreversibla medicinska och kirurgiska behandlingar inom könsdysforivården för personer under 25 år och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:332 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rätten att välja kejsarsnitt och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fritt vårdval för planerat kejsarsnitt och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:357 av Yasmine Eriksson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra anmälan till donationsregistret obligatorisk med bibehållen rätt att välja om man vill bli donator eller ej och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:445 av Karin Rågsjö m.fl. (V):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förstärkt uppdrag för Nationella vårdkompetensrådet att utforma och dimensionera sjukvårdens kompetensbehov och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag som säkerställer att varje läkare ska ha en individuell utbildningsplan och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sjuksköterskor bör erbjudas likvärdiga villkor i hela Sverige till betalad specialistutbildning inom samtliga specialiteter som finns listade hos Socialstyrelsen och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lämplig myndighet bör få i uppdrag att utveckla metoder för att öka jämlikheten inom förlossningsvården och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:452 av Karin Rågsjö m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till att införa krav på att ställa rutinfrågor om våldsutsatthet inom alla delar av hälso- och sjukvården och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tydliggöra vårdgivares ansvar för att upprätta rutiner kring frågor om våldsutsatthet inom all verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillföra resurser i syfte att personal inom alla delar av hälso- och sjukvården kontinuerligt ska få utbildning för att kunna identifiera tecken på våldsutsatthet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:541 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en nationell sköldkörtelstrategi och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:549 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en översyn av regelverket för blodgivare i syfte att hitta ett modernt sätt att hantera blod oavsett sexuell läggning och därmed utöka antalet invånare som har möjlighet att lämna blod och säkra tillgången av blod och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:604 av Jan Ericson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppdatera kunskapsläget kring kejsarsnitt och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:619 av Anne Oskarsson (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Socialstyrelsen bör omvärdera ECT-behandling på grund av hjärnskador på barn, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:627 av Markus Wiechel (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kriminalisera s.k. organresor och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kriminalisera aktiviteter som kan anses bistå organstöld och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att Kina och andra länder ansluter sig till Santiagokonventionen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:734 av Karin Rågsjö m.fl. (V):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen snarast ska genomföra en analys av de nationella riktlinjerna gällande behandling inom området psykisk ohälsa och hur regionerna har implementerat dessa och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utforma en kompetensförsörjningsplan för personal inom hela området psykisk ohälsa och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:792 av Kerstin Lundgren (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en parlamentarisk utredning om dödshjälp och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:806 av Pia Nilsson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade kunskaper om demenssjukdomar inom vård och omsorg och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:844 av Sofia Westergren och Maria Stockhaus (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det behövs nationella riktlinjer för kvinnor med foglossningar för att säkra enhetlig vård och stöd och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:897 av Patrick Reslow (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en ändring i lagen (1995:831) om transplantationer m.m. så att det krävs ett aktivt ställningstagande för att neka organdonation och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:925 av Emilia Töyrä m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fysioterapi som en del av mödrahälsovården och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:956 av Anna Vikström (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utveckling av nära vård och kontinuitet inom mödrahälsovård och förlossningsvård och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:980 av Marianne Fundahn (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vården och forskningen om lipödem bör ses över och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:987 av Richard Jomshof (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett förbud mot icke-medicinsk omskärelse av barn och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1175 av Magnus Ek (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta äggdonation inom lesbiska par och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1212 av Catarina Deremar (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en vård på lika villkor utan hänsyn till ålder och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga möjligheten att avskaffa de övre åldersgränserna avseende avgiftsfri screening för livmoderhalscancer och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1217 av Ola Johansson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ny lagstiftning genom ett s.k. opt-out-system gällande organdonation i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1227 av Abraham Halef och Anna Vikström (båda S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över åldersgränsen för mammografi och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna till en nationell översyn för ett utvidgat screeningprogram för kvinnor över 74 år och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om likvärdig cancerbehandling för äldre kvinnor och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1254 av Hillevi Larsson (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om den övre åldersgränsen vid mammografi och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om likvärdig cancerbehandling för äldre kvinnor och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1267 av Hans Hoff (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga möjligheten att införa PSA-prov för män som löper risk att utveckla prostatacancer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:1270 av Heléne Björklund (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga möjligheten att utarbeta en nationell handlingsplan för sällsynta diagnoser och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1297 av Gustaf Lantz (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om överväga att främja goda och likvärdiga förutsättningar för organdonationer i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1318 av Eva-Lena Jansson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vården av patienter med Parkinsons sjukdom och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1400 av Emilia Töyrä m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om könsbekräftande vård och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1401 av Emilia Töyrä m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om säkra förlossningar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1446 av Borian Åberg (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra införandet av larmbågar vid akutmottagningarnas entréer, liksom vid andra särskilt utsatta platser vid sjukhusen, och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en översyn avseende möjligheten till införandet av ”gated hospitals” och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1456 av Borian Åberg (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vid besök på mödravårdscentralen fråga blivande föräldrar om släktband

och informera om riskerna med kusingifte och tillkännager detta för regeringen.

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fosterdiagnostik i tidigt stadium för föräldrar med nära släktband och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1527 av Magnus Manhammar och Heléne Björklund (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska risken för förlösningsskador och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1535 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en översyn bör göras av systemet för organdonation och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1565 av Sultan Kayhan (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att bilda ett nationellt kunskapscentrum för PTSD och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn för att alla med PTSD ska få rätt vård i rätt tid och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1574 av Anna Wallentheim m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om den dolda diskrimineringen kring blodgivning och att ge Socialstyrelsen i uppdrag att se över sina regelverk kring blodgivning och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1692 av Magnus Manhammar och Anna Wallentheim (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en ny könstillhörighetslag och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1719 av Nicklas Attefjord (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att terapeut bör bli en reglerad och skyddad yrkestitel och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att titelskyddet för psykolog även ska omfatta psykologer verksamma utanför hälso- och sjukvården och tillkännager detta för regeringen.

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att allvarlig psykisk ohälsa bör omfattas av de lagar och förordningar som reglerar kvacksalveri och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om den s.k. KAM-utredningens förslag och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1777 av Anna Vikström (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökad förskrivningsrätt för barmorskor och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1819 av Lars Püss (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om omvänd ordning vid organdonationer och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1864 av Elisabeth Björnsdotter Rahm och Ann-Britt Åsebol (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att inkludera alla åldersgrupper i screeningundersökningar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1992 av Elisabeth Björnsdotter Rahm och Ann-Britt Åsebol (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att förenkla hanteringen av anmälningar som organdonator och fortsätta att upplysa om vikten av att anmäla sig som organdonator och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2002 av Lotta Olsson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över lagstiftningen om vem som bär ansvaret för att hänvisa till en förlossningsklinik och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2003 av Lotta Olsson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheterna att införa en ytterligare nivå för undersköterskor, legitimerad undersköterska, och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2056 av Marlène Lund Kopparklint (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta fram en förordning om att sjukvårdspersonal i särskilda situationer ska fråga patienten om det finns hemmavarande barn och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2145 av Sanne Lennström och Elin Gustafsson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga åtgärder för att öka antalet äldre kvinnor som går på mammografi, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:2149 av Carina Ohlsson och Elin Gustafsson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över åldersgränsen för mammografi och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2181 av Helena Storckenfeldt (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till automatisk anslutning till donationsregistret och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2198 av Margareta Cederfelt (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjliga åtgärder för fler barnmorskor inom förlossningsvården och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2241 av Maria Stockhaus (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av bättre diagnosstöd för läkare när det gäller ME/CFS och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2249 av Lotta Olsson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa relevant certifiering för att skapa yrkesbenämningen legitimerad personlig tränare och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2254 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att följa upp de nationella riktlinjerna för adekvat behandling av endometrios i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av upplysning och kunskap om endometrios och dess symtom och effekter i samband med vårdutbildningar och till vårdgivare och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2256 av Åsa Coenraads m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om individuell riskbedömning för att fler ska kunna bli blodgivare i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2266 av Arman Teimouri (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur svensk hälso- och sjukvård ska kunna tillåta surrogatarrangemang och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2327 av Malin Danielsson (L):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för att undersöka hur ett mer omfattande efterkontrollsprogram för kvinnor som genomgått graviditet och förlossning kan utformas och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2365 av Robert Hannah (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kvinnor som drabbas av förlossningspsykos eller grav förlossningsdepression inte ska få ordinarie psykiatrisk vård utan få vård på särskilt inrättade "mamma- och spädbarnsenheter" och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för att kartlägga om kvinnor med förlossningspsykos och deras spädbarn får den vård de har rätt till och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Socialstyrelsen bör få i uppdrag att stödja regionerna i hur kvinnor med förlossningspsykos bör vårdas och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2399 av Alexandra Anstrell m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för att klargöra hur en lagstiftning som tillåter altruistiskt surrogatmödraskap kan införas i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2444 av Ida Drougge (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten för Skatteverket att, i samband med deklarationen, samla in uppgifter om organdonation, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:2562 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla arbetet mot könsstympling och tillkännager detta för regeringen.

19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en årlig nationell statistik över antalet barn hemmahörande i Sverige som utsätts för könsstypning eller omskärelse i Sverige eller utomlands, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:2581 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att Kina och andra länder ansluter sig till Santiagokonventionen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör uppdra åt lämplig myndighet att ta fram nationella riktlinjer för en tillgänglig vård i hela landet för flickor och kvinnor som utsatts för könsstypning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge lämplig myndighet att följa upp och utvärdera de kunskapshöjande insatser om könsstypning som ska genomföras och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning om verksamheter som har specialistkompetens om kvinnlig könsstypning kan få ett utvidgat ansvar och fungera som regionala eller nationella kompetenscentrum och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2683 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att flytta fortbildningsansvaret för läkare från regionerna till staten och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2684 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa att det rutinmässigt vid läkarbesök alltid ingår ett prov för kontroll av diabetes typ 2 för personer över 45 år och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2790 av Mikael Oscarsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avvisa krav på dödshjälp samt att utöka den palliativa vården och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2875 av Mattias Karlsson i Luleå (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att upprätta en nationell handlingsplan för sällsynta diagnoser och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3107 av Cecilia Widegren och Ann-Britt Åsebol (båda M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av om det bör vara obligatoriskt att ta ställning till organdonation för att få körkortstillstånd och förnyat körkort och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att människor regelbundet får ta ställning till organdonation och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vården bör inriktas på att organ ska hållas transplantationsdugliga så länge som möjligt och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett ökat samarbete i EU för att förbättra tillgången på och samordningen av organ och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att information om organdonationer och möjlighet att ta ställning till sådana regelbundet kommer medborgarna till del och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3111 av Helena Storckenfeldt m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om organbevarande behandling och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att varje intensivvårdsenhet bör ha tillgång till donationskunnig personal, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3143 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vården bör kunna remittera till företagshälsovården då en anställds ohälsa kan antas bero på omständigheter i arbetsmiljön och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3144 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa utbildningskrav för arbete med patienter inom psykiatri och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3149 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga införandet av obligatoriskt ställningstagande till organdonation i deklarationen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3150 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ändra regelverket så att alla människor, oavsett sexuell läggning, har möjlighet att bli blodgivare, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3163 av Magnus Stuart (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av införandet av allmän screening av bröst- och livmoderhalscancer för äldre och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3170 av Helena Storckenfeldt (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att tillåta aktiv dödshjälp och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3244 av Sofia Nilsson m.fl. (C):

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur lagstiftning och föreskrifter om bloddonation på ett effektivare sätt uppdateras löpande utifrån rådande kunskapsläge och den enskildas riskbeteende samt syftar till bästa möjliga tillgång på blod med patientsäkerhet som överordnad princip, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över hur förutsättningarna för att donera blod kan bli jämlika i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur nationella insatser kan stärkas i syfte att öka antalet levande organdonatorer samt utvidga det nordiska njurutbytesprogrammet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över hur man kan underlätta införandet av DCD i Sveriges alla sjukvårdsregioner och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att etablera en samordnad struktur för organdonation i alla sjukvårdsregioner i syfte att möjliggöra donation i en större andel fall och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur donatorers anhöriga kan få systematisk uppföljning i alla regioner, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram förbättrade nationella kunskapsstöd kring behandling av psykisk ohälsa i allmänhet och stressrelaterad psykisk ohälsa i synnerhet och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur Nationella vårdkompetensrådet kan få i uppdrag att kartlägga och utvärdera kompetensförsörjningen för samtliga yrkesgrupper som behandlar psykisk ohälsa inom primärvården, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur en rätt till fortbildning för alla som arbetar i ett legitimationsyrke eller har en reglerad yrkestitel i hälso- och sjukvården bäst kan införas och implementeras, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i samråd med relevanta aktörer bör se över hur ett löpande arbete med task shifting kan implementeras i vårdens verksamheter och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över ytterligare åtgärder, regelförenklingar och samordningsinsatser på tvärs av regionerna för att fler personer med vårdutbildning från länder utanför EU och EES eller Schweiz snabbare kan få validerat och/eller kompletterat sin utbildning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
53. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i samråd med SKR etablera ett nationellt program för lärande och en nationell struktur för systematisk spridning av goda vårdmodeller, fortbildning och arenor för erfarenhetsutbyte över hela landet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
60. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över behov och möjliga insatser för stärkt kunskaps- och metodutveckling om psykisk ohälsa och psykisk sjukdom inom den somatiska slutenvården och tillkännager detta för regeringen.
69. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa s.k. oskuldkontroller genom en översyn och förstärkning av gällande lag och tillkännager detta för regeringen.
71. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur tillgängligheten i förlossnings- och eftervården kan förbättras samt hur kvinnor i hela landet snabbare kan få tillgång till vård och behandling av förlossningsskador, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
72. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge lämplig myndighet i uppdrag att utreda ett krav på fysioterapeutisk kompetens om kvinnors hälsa vid eftervård efter förlossningen och tillkännager detta för regeringen.

73. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rusta hela vårdkedjan för att hitta och hjälpa patienter med endometrios i rätt tid och med adekvata insatser, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
74. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur riktlinjer för hemförlossning kan ingå i de nationella riktlinjerna för förlossningsvården och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3363 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram och genomföra en ny uppdaterad nationell cancerstrategi och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram ett nytt övergripande mål i den nationella cancerstrategin och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra förutsättningarna för avancerad individuell cancervård och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska tas fram ett långsiktigt nationellt mål om att minst 70 procent av alla cancerdiagnoser ska ställas när patienten befinner sig i första stadiet av cancersjukdom, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om införande, efterlevnad och uppföljning av alla rekommenderade screeningprogram och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om införande och efterlevnad av screeningprogram gällande tjock- och ändtarmscancer och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en särskild satsning på att utrota livmoderhalscancer och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra samlade vårdkedjor för eftervård och rehabilitering i cancervården och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om genomförande och uppföljning av vårdprogrammet för cancerrehabilitering och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska finnas regelbundet uppdaterade vårdprogram med ett register för uppföljning och utvärdering av alla screeningprogram och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i syfte att stärka stödet till patienter med kronisk cancer se till att dessa även i

- praktiken kan få en samlad fast vårdkontakt och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att styra med metodisk kvalitetssäkring och uppföljning av cancervården och tillkännager detta för regeringen.
  26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om koncentration av avancerad högspecialiserad cancervård och tillkännager detta för regeringen.
  27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge i uppdrag att genomföra en utvärdering av Regionala cancercentrum i samverkans förutsättningar, roll och uppdrag och tillkännager detta för regeringen.
  30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en bred systematisk och metodisk genomlysning av bristområden gällande kompetens- och personalförsörjningen inom cancervården och tillkännager detta för regeringen.
  31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa kompetens och forskning inom strålbehandling och tillkännager detta för regeringen.
  34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kvalitetssäkra den palliativa cancervården och tillkännager detta för regeringen.
  35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram och genomföra en nationell barncancerstrategi och tillkännager detta för regeringen.
  36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera och fördubbla stödet till barncancervården med ett fokus på effektivare läkemedelsbehandlingar och tillkännager detta för regeringen.
  37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa bästa förutsättningar för individuella barncancerbehandlingar och tillkännager detta för regeringen.
  38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa personal- och kompetensförsörjningen inom barncancervården och tillkännager detta för regeringen.
  39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över behoven av läkare till barnonkologin och samordning av utbildning av barnonkologer och tillkännager detta för regeringen.
  40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell systematisk översyn av behoven av sjuksköterskor och barn-/undersköterskor till barnonkologin och samordning av utbildning och tillkännager detta för regeringen.
  41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att åstadkomma en nationell samordning av handledning, mentorskap och introduktion av vårdpersonal som

- arbetar på ett barncancercentrum, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera och se över möjligheterna att inrätta specialistutbildning i barncancervård och tillkännager detta för regeringen.
  43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera kontaktsjuksköterskor och anhörigstödjare till alla barn med cancer och tillkännager detta för regeringen.
  44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa särskild barnpalliativ kompetens och tillkännager detta för regeringen.
  45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att erbjuda alla barn med cancer en rehabiliteringsplan och psykosocialt stöd och tillkännager detta för regeringen.
  46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla barncanceröverlevare ska ha rätt till regelbunden uppföljning och tillkännager detta för regeringen.
  47. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa genomförande och efterlevnad av det nationella vårdprogrammet för långtidsuppföljning efter barncancer och tillkännager detta för regeringen.
  48. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över behoven av fler nationella vårdprogram inom barnonkologi och tillkännager detta för regeringen.
  49. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra samordningen vid övergången från barncancervården och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3364 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en nationell kartläggning av kompetensförsörjningen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3387 av Juno Blom m.fl. (L):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka barns tillgång till vård för posttraumatisk stress och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3407 av Elisabeth Falkhaven m.fl. (MP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge regeringen i uppdrag att tillsätta en bred utredning kring dödshjälp och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3414 av Anna Sibinska m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sprida kunskap om självundersökning till unga kvinnor via ungdomsmottagningar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla kvinnor som önskar det ska få information om sin brösttätthet och sin risk för bröstcancer bedömd efter genomförd mammografi och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kvinnor med täta bröst erbjuds en individanpassad bröstcancerscreening och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta bort den övre gränsen för mammografi och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3422 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kartlägga orsakerna till de regionala skillnaderna inom diabetesvården och förbättra efterlevnaden av de nationella riktlinjerna för diabetesvård och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en nationell diabetesamordnare och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka det psykosociala stödet till personer med diabetes och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningar för inrättande av en nationell funktion för stöd och rådgivning dygnet runt till diabetiker och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder för att ge barn med diabetes en tryggare skolgång och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om insatser för tidigare upptäckt av typ 2-diabetes och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att pröva möjligheten att införa rutinmässig kontroll av blodsockret hos patienter med svår tandlossning och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra diabetesvården för äldre och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3442 av Marléne Lund Kopparklint (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa nationella direktiv om kunskapsbaserad utbildning gällande vård och behandling för sexualbrottsutsatta människor och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3482 av Marléne Lund Kopparklint (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska arbetas fram nationella riktlinjer för vård av sexualbrottsutsatta och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3509 av Annie Lööf m.fl. (C):

30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppdatera lagstiftningen kring könstillhörighet för att säkerställa lika rättigheter och möjligheter för icke-binära och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbetet med implementering av Socialstyrelsens riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor behöver ses över och intensifieras i syfte att stärka insatserna för cancerprevention och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3512 av Martina Johansson m.fl. (C):

41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta bort möjligheten för behörig förskrivare att förskriva narkotikaklassade läkemedel till sig själv och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3517 av Ola Johansson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förlängd nedfrysningstid för befruktade äggceller och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3520 av Martina Johansson m.fl. (C):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra regelförenklingar för embryodonation av överblivna befruktade ägg och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förändra villkoren för förlängd förvaring av befruktade ägg efter tio år och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning som ser över hur en individuell bedömning i högre grad ska få avgöra om en kvinna kan få genomgå IVF och hur regelverket

kring IVF kan göras mer enhetligt och tillkännager detta för regeringen.

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra lagändringar för att tillåta altruistiskt surrogatmoderskap och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3648 av Noria Manouchi (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra altruistiskt surrogatmoderskap lagligt i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3660 av Niels Paarup-Petersen (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning för att analysera gråzoner vid vård i livets slutskede, inklusive dödshjälp, och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C):

114. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur kvinnor i hela landet snabbare kan få tillgång till vård och behandling av förlossningsskador och tillkännager detta för regeringen.
115. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge lämplig myndighet i uppdrag att utreda ett krav på fysioterapeutisk kompetens om kvinnors hälsa vid eftervård efter förlossningen och tillkännager detta för regeringen.
116. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rusta hela vårdkedjan för att hjälpa patienter med endometrios i rätt tid och med adekvata insatser och tillkännager detta för regeringen.
117. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur riktlinjer för hemförlossning kan ingå i de nationella riktlinjerna för förlossningsvården och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3671 av Niels Paarup-Petersen (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om blodgivning på lika villkor och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3695 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram och genomföra en nationell handlingsplan för att stärka hjärt-kärlsjukvården och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge i uppdrag att ta fram nationella riktlinjer gällande att kunna ställa tidigare diagnoser inom hjärt-kärlvården och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3696 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska ge i uppdrag att ta fram förutsättningar för regelbunden uppföljning av att alla kvinnor ska ha rätt till ett frivilligt hälsosamtal i mödravården som ett led i att metodiskt kunna identifiera kvinnosjukdomar och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det i arbetet med att ta fram nationella riktlinjer gällande obesitas/överviktsvård är centralt att struktur för uppföljning och återkoppling tas fram och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra tidiga insatser inom mödravården, barnvårdscentralen och elevhälsan och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3697 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram och genomföra nationella riktlinjer gällande vård och rehabilitering av de med postcovid och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram och genomföra nationella riktlinjer för vård och rehabilitering av barn och unga med postcovid och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införliva andra infektionsutlösta sjukdomar i de nationella riktlinjerna och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3698 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram och genomföra en nationell kompetens- och personalförvärdningsstrategi och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för kontinuerliga hälsofrämjande insatser för vårdens och omsorgens medarbetare och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om regelbunden uppföljning och utvärdering av arbetsmiljöerna i vården och omsorgen och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över stöd för införande av obligatorisk fortbildning för vårdens och omsorgens medarbetare och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för en nationell modell för vidareutbildning och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att införa en nationell ledarskapsutbildning inom vården och omsorgen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3699 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningar att göra kognitiv medicin till en medicinsk specialitet och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återställa personal- och kompetensförsörjningen inom vården av patienter med kognitiva sjukdomar och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av regelbunden uppföljning och utvärdering av arbetet med kognitiva sjukdomar och demensvården och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra möjligheterna att ställa tidigare diagnoser gällande kvinnorelaterade sjukdomar (såsom endometrios, vestibulit, lipödem, polycystiskt ovariesyndrom, myom och underfunktion av sköldkörteln) och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nationella riktlinjer för fortbildning av läkare och sjuksköterskor och annan vårdpersonal gällande kvinnorelaterade sjukdomar och reproduktiv hälsa och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera genomförande av Socialstyrelsens förslag till förbättringar av den vård som ges vid endometrios och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera förlossningsvårdens hela vårdkedja från mödravård till eftervård och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka möjligheterna till kontinuitet, jämlik vård och uppföljning av förlossningsvården och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att enhetliga riktlinjer gällande partners medverkan vid förlossningen ska framgå i framtagande av nationella riktlinjer för förlossningsvården och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nationella riktlinjer gällande att vidga och klargöra mödravårdens ansvar för eftervården och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att identifiera och ge stöd och behandling gällande psykisk ohälsa hos kvinnor efter genomförd förlossning och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om regeringens kommande hantering av nationella riktlinjer i förlossningsvården och tillkännager detta för regeringen.

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tillgänglig specialistvård gällande förlossningsskador och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behandling av fibromyalgi och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa metodisk kunskap gällande sjukdomen ME/CFS och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de nationella vårdprogrammen gällande all typ av gynekologisk cancer ska följas upp regelbundet och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka kvinnors aborträtt och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att tillåta specialiserade barnmorskor att utföra medicinska aborter och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ofrivillig barnlöshet och att ge Socialstyrelsen i uppdrag att se över hur man kan stärka vården för ofrivilligt barnlösa och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge uppdrag till Socialstyrelsen att ta fram och genomföra ett metodiskt kunskapslyft gällande sjukdomen polycystiska ovarier och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram nationella riktlinjer om klimakterievård och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3706 av Carl-Oskar Bohlin m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta altruistiskt surrogatmoderskap i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samkönade kvinnliga par bör få donera ägg till varandra också utan att medicinska skäl föreligger givet att de står för kostnaden och är informerade om de medicinska riskerna, och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3721 av Ingela Nylund Watz och Azadeh Rojhan Gustafsson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att utveckla vården och behandlingsmetoderna för hypotyreos och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3734 av Anna Johansson m.fl. (S):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av bättre arbetsmiljö och stärkt kompetensförsörjning i sjukvården och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3737 av Åsa Westlund m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vård och stöd till kvinnor efter förlossning måste prioriteras högre och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3764 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram och genomföra nationella riktlinjer gällande migränvård och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa tillgången till neurologer i vården och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3788 av Karin Enström m.fl. (M):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av utökad information och annat förebyggande arbete mot könsstympning och oskuldskontroller av flickor och kvinnor och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3801 av Clara Aranda m.fl. (SD):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Folkhälsomyndigheten ska få i uppdrag att arbeta fram förslag på riktade utbildningsinsatser för att stärka kunskapen om tidiga risktecken vid psykisk ohälsa och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samtalsterapi och psykologisk utredning ska säkerställas som förstahandsalternativ vid vårdande behandling av könsdysfori och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Socialstyrelsen ska uppdras att ta fram nationella riktlinjer för en jämlik vård vid neuropsykiatrisk diagnos och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till riktade kunskapsinsatser för att öka kunskapen om neuropsykiatriska diagnoser i samhället och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att arbetet med kvinnorelaterade sjukdomar ska få ökad status och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en nationell handlingsplan för att förbättra bemötandet av kvinnor i vården och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kontinuerligt följa upp och analysera arbetet med handlingsplanen för ett bättre bemötande av kvinnor i vården och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Socialstyrelsen ska ges i uppdrag att verka för att öka kunskapen om kvinnors hälsa och kvinnorelaterade sjukdomar och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att gynekologer, barnmorskor och skolsköterskor kontinuerligt ska fortbildas inom området kvinnors hälsa och kvinnosjukdomar och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Socialstyrelsen ska säkerställa att utbildningsinsatser och utbildningsmateriel som följer den senaste kunskapen om kvinnors hälsa ska finnas tillgängligt för vårdprofessionen och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att information om kvinnosjukdomar som exempelvis endometriosis och vestibulit ska finnas tillgängligt på ungdomsmottagningar, elevhälsan och på vårdcentraler och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för preventiva och hälsofrämjande insatser för att möta kvinnors ökade psykiska ohälsa och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en nationell målsättning med syfte att minska förekomsten av förlossningsskador och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tidig och kontinuerlig uppföljning av komplikationer efter födsel ska standardiseras inom svensk förlossningsvård och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur bemanning och kompetens inom förlossningsvården kan anpassas bättre utifrån kvinnors behov och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram tydliga nationella direktiv för en trygg och säker förlossningsvård och tillkännager detta för regeringen.

22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att besluta om en nationell målsättning för en säker och kvalitativ svensk förlossningsvård och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Socialstyrelsen ska uppdras att genomföra utbildningsinsatser avsedda för professionen, för att öka kunskapen om förlossningsskador, och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta ett nationellt program för att göra Sverige fritt från livmoderhalscancer och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Socialstyrelsen bör uppdras att utveckla och genomföra kunskapshöjande insatser om äggstockscancer, vilka ska riktas till primärvården, och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning som ska utreda orsakerna till bristen på radiologer inom mammografien och likaså kartlägga behov av särskilt riktade åtgärder för att hantera bristen och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för att undersöka hur sjukvården kan bli bättre på att individanpassa mammografiprogrammet och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Socialstyrelsen bör få i uppdrag att se över hur arbetet med att motverka förekomsten av neonatal herpes simplexencefalit kan stärkas och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3803 av Carina Ståhl Herrstedt m.fl. (SD):

39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast möjligt vidta åtgärder för en utökad möjlighet till heltid inom vården och omsorgen och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast möjligt vidta åtgärder för en utökad möjlighet till deltid inom vården och omsorgen och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast möjligt vidta åtgärder för att avveckla det oönskade skiftarbetet inom vården och omsorgen och tillkännager detta för regeringen.
42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast möjligt vidta åtgärder för att slopa karensdagen för personal inom vården och omsorgen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3805 av Christina Tapper Östberg m.fl. (SD):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den övre åldersgränsen på 65 år bör höjas så att även äldre kvinnor får delta i

screening-programmet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3806 av Carina Ståhl Herrstedt m.fl. (SD):

54. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att frånta läkare legitimationen vid medvetet fusk och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3809 av Per Ramhorn m.fl. (SD):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att ta fram en nationell återhämtningsstrategi för att motverka risk för psykisk ohälsa hos vård- och omsorgspersonal och tillkännager detta för regeringen.
51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för förstärkning av förlossningsvården, eftervården och barnsjukvården och tillkännager detta för regeringen.
52. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast möjligt vidta åtgärder så att alla som har behov av palliativ vård ska kunna få det av kompetent och välutbildad personal, oberoende av bostadsort, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
53. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast möjligt vidta åtgärder för att barn, oavsett bostadsort, ska ha samma rätt till palliativ vård som vuxna, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
54. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast möjligt vidta åtgärder för att införa nationella riktlinjer för terminal sedering och tillkännager detta för regeringen.
57. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en jämlik diabetesvård och tillkännager detta för regeringen.
58. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en individuell, kunskapsbaserad och tillgänglig diabetesvård och tillkännager detta för regeringen.
63. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att introducera fler nationella screeningprogram och tillkännager detta för regeringen.
64. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att det ska bli obligatoriskt att erbjuda mammografi även till kvinnor över 74 år och tillkännager detta för regeringen.
65. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den övre åldersgränsen på 65 år bör höjas så att även äldre kvinnor får delta i screeningprogrammet för livmoderhalscancer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

66. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram ett nationellt vårdprogram för en jämlik endometriovård och tillkännager detta för regeringen.
67. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att konceptet med endometriosteams ska standardiseras inom svensk hälso- och sjukvård och tillkännager detta för regeringen.
68. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att endometrioscenrum ska finnas tillgängliga i alla Sveriges regioner och tillkännager detta för regeringen.
69. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att endometriodrabbade ska erbjudas stöd och råd av kontaktansvarig sjuksköterska eller barnmorska och tillkännager detta för regeringen.
71. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förslag på åtgärder för hur man minskar de sena aborterna, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
72. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en nationell utredare för att ta reda på varför Sverige har ett högt antal ofrivilliga graviditeter och aborter jämfört med våra nordiska grannländer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
73. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att omgående förbättra arbetsmiljön och villkoren för personal som arbetar inom vården, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
74. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra vårdyrkenas status och tillkännager detta för regeringen.
75. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkra kompetensförsörjningen inom hälso- och sjukvården och tillkännager detta för regeringen.
76. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka antalet vårdservicepersonal inom hälso- och sjukvården och tillkännager detta för regeringen.
78. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast möjligt vidta åtgärder för en utökad möjlighet till heltid inom hälso- och sjukvården och tillkännager detta för regeringen.
79. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast möjligt vidta åtgärder för en utökad möjlighet till deltid inom hälso- och sjukvården och tillkännager detta för regeringen.
80. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast möjligt vidta åtgärder för att avveckla det oönskade skiftarbetet och de delade turerna inom hälso- och sjukvården och tillkännager detta för regeringen.
81. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast möjligt vidta åtgärder för att slopa karensdagen för personal inom hälso- och sjukvården och tillkännager detta för regeringen.

82. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en nationell handlingsplan för nolltolerans mot hot och våld mot vårdpersonal och tillkännager detta för regeringen.
91. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna för en långsiktig och hållbar kompetens- och löneutvecklingstrappa 2022–2030 för vårdpersonal oavsett region och tillkännager detta för regeringen.
94. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för mer bindande nationella riktlinjer i hälso- och sjukvården och tillkännager detta för regeringen.
101. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbjuda icke-medicinsk omskärelse av omyndiga pojkar och tillkännager detta för regeringen.
107. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kirurgiska ingrepp och hormonbehandling vid behandling av könsdysfori inte ska genomföras på personer under 25 års ålder och tillkännager detta för regeringen.
108. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en oberoende utredning för att granska den könsbekräftande vården i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
109. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samtalsterapi och psykologisk utredning ska standardiseras som primära insatser vid behandling av könsdysfori och tillkännager detta för regeringen.
110. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram nationella riktlinjer för att göra den könsbekräftande vården mer jämlik och tillkännager detta för regeringen.
112. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Socialstyrelsen bör få i uppdrag att se över hur arbetet med att motverka förekomsten av neonatal herpes simplexencefalit kan stärkas och tillkännager detta för regeringen.
113. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt ta fram en nationell handlings- och samordningsplan för området sällsynta diagnoser och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3813 av Louise Meijer och Josefin Malmqvist (båda M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn om att bygga ut specialistvården för smärta och garantera tillgång till specialistvård för smärta i varje region, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga nationella riktlinjer för behandling av fibromyalgi och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3815 av Louise Meijer och Josefin Malmqvist (båda M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att riktlinjer och regler ska vara enhetliga i Sverige kring partners medverkan både under graviditeten, vid förlossningen och efter förlossningen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av behovet av att ytterligare en barnmorska eller läkare ska undersöka efter förlossning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förlossningsrädda i så stor utsträckning som det är möjligt ska ha samma barnmorska under graviditeten som vid förlossningen och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en översyn av mödrahälsovårdens ansvar för eftervården och införa tydliga riktlinjer kring eftervårdsbesöket och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa nationella riktlinjer för förlossningsvården och eftervården och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ha en tillgänglig specialistvård i varje region avseende förlossningsskador och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa en eftervårdscheck och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3826 av Louise Meijer (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda vilka möjligheter och förutsättningar som finns för Sverige att legalisera och reglera aktiv dödshjälp, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3830 av Louise Meijer (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att anmälan till donationsregistret ska kunna göras via deklARATIONEN och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3909 av Annie Lööf m.fl. (C):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att införa en obligatorisk chefsutbildning för ledare i hälso- och sjukvården och äldreomsorgen och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten i samråd med SKR ska se över möjligheterna att etablera ett nationellt

program för lärande och en nationell struktur för systematisk spridning av goda vårdmodeller, fortbildning och arenor för erfarenhetsutbyte över hela landet och tillkännager detta för regeringen.

27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur en rätt till fortbildning för alla som arbetar i ett legitimationsyrke eller har en reglerad yrkestitel i hälso- och sjukvården bäst kan införas och implementeras och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3963 av Roger Haddad m.fl. (L):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om svensk abortlagstiftning och rätten till självbestämmande över den egna kroppen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3973 av Johan Pehrson m.fl. (L):

28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rutiner för vårdgivare för att upptäcka våldsutsatthet och hedersrelaterade problem och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3978 av Lina Nordquist m.fl. (L):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om riktade kompetensnivå rörande och riktade hälsoundersökningar av personer med funktionsvariation och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3979 av Lina Nordquist m.fl. (L):

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell strategi för sällsynta diagnoser och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör agera för området sällsynta hälsotillstånd på europeisk nivå inför och under ordförandeskapet för EU 2023 och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3980 av Barbro Westerholm m.fl. (L):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det inte ska råda några generella åldersgränser inom sjukvården för behandling och vård av vuxna och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åldersgränser vid nationella hälsoscreeningar och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om begränsning av blodgivning på grund av ålder och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om spridning av kunskap om palliativ vård samt en nationell översyn av densamma och tillkännager detta för regeringen.

25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stöd till vård och omsorg vid livets slut och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3983 av Lina Nordquist m.fl. (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka ledarskapet i offentlig sektor och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avlasta kvalificerade medarbetare med enklare yrkesroller och lärlingsplatser och att införa kunskapsstöd för dessa, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skyndsam validering av utländska hälso- och sjukvårdsutbildningar och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en sammanställning av godkända legitimationsgrundande utländska utbildningar och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en nationell standard behövs som säkrar god handledning och kvalitet vid läkares AT/BT och blivande vårdprofessioners verksamhetsintegrerade lärande (VIL), och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av det teoretiska kursinnehållet i läkares specialisering (ST) och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om krav på och rätt till kontinuerlig fortbildning genom yrkeslivet och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om legitimation för perfusionister och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om flerspråkighet som merit och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om karriärvägar, nationella kompetensstegar och ett långsiktigt mål att den mest erfarna tjänar det dubbla jämfört med en nyutbildad, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3985 av Juno Blom m.fl. (L):

31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om könsstymning och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rättsintyg vid misstanke om könsstymning och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4000 av Robert Hannah m.fl. (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lagstiftning som möjliggör altruistiskt vårdmoderskap i Sverige, samt rättigheter för barn som tillkommit genom vårdmoderskap, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ny statlig utredning om frågor kring altruistiskt vårdmoderskap och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om krav på föräldraskap för embryodonatorer och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om särskilda skäl för frysförvaring av embryon längre än tio år och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att par som har egna embryon i förvar ska kunna använda dem även om kvinnan själv inte kan genomföra en graviditet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4001 av Lina Nordquist m.fl. (L):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utredning om vårdens framtida prioriteringar och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om peer review i svensk sjukvård och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nationellt prioriteringscentrum och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Nationella vårdkompetensrådet i särskilt uppdrag att utreda hur det framtida kompetensbehovet inom diagnostiken ska kunna tillgodoses och tillkännager detta för regeringen.
45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stärkt palliativ vård och tillkännager detta för regeringen.
46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utredning om dödshjälp och tillkännager detta för regeringen.
47. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bättre villkor för organdonation och tillkännager detta för regeringen.
53. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kulturkompetens i vården och tillkännager detta för regeringen.
54. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en skärpning av lagstiftningen om läkarlegitimation och tillkännager detta för regeringen.

55. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att KAM-utredningens förslag bör påskyndas och genomföras snarast och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4004 av Barbro Westerholm m.fl. (L):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om riktlinjer för blodgivning och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lagstiftningen om könsbekräftande vård och möjligheten att ändra det kön som framgår av folkbokföringen och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undanröja onödiga problem för personer som på grund av könsbyte bytt personnummer och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utredning av situationen för personer med intersexvariation och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett förbud mot omvändelseterapi för att skydda människor från att påtvingas sådana ovetenskapliga behandlingar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4032 av Ulf KristerSSon m.fl. (M):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka lönespridningen och individualisera lönesättningen i offentlig vård, omsorg och sociala tjänster och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka mödrahälsovårdens ansvar för eftervården och införa tydliga riktlinjer kring eftervårdsbesöket och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en moderniserad abortlagstiftning och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4042 av Ulf KristerSSon m.fl. (M):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka vårdens och omsorgens medarbetare och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vård- och omsorgspersonal inte ska kunna sättas i arbetskarantän vid byte av arbetsgivare från offentligt driven verksamhet till egendrift och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en avancerad cancervård som är tillgänglig när man behöver den och tillkännager detta för regeringen.

22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nytt övergripande mål inom den nationella cancerstrategin och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram och genomföra en nationell barncancerstrategi och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en statlig satsning i syfte att möjliggöra en mer avancerad individuell cancervård och barncancervård och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera vård och forskning om kvinnors sjukdomar och hälsa och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra möjligheterna till tidigare ställda diagnoser gällande sjukdomar som drabbar kvinnor och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera förlossningsvårdens hela vårdkedja från mödravården till eftervården och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att modernisera abortlagstiftningen i syfte att stärka kvinnors självbestämmande och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4055 av Mikael Oscarsson (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda och återkomma med förslag kring att införa åldersgräns för irreversibla ingrepp och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att, med tanke på den stora ökningen av ungdomar som fått diagnosen könsdysfori de senaste åren, vidta åtgärder för att kartlägga hur många utredningar och behandlingar för könsdysfori som har påbörjats och hur trenden ser ut, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder för att säkerställa att sjukvården har tillräcklig kunskap om behandlingen och om dem som ångrar sig samt för att säkerställa att underlaget för behandlingen är faktagranskat och grundat på vetenskap, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att studera erfarenheter från Finland gällande psykologisk behandling vid vård av könsdysfori och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4065 av Nicklas Attefjord m.fl. (MP):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om screeningprogrammen för att upptäcka vissa sjukdomar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4072 av Rasmus Ling och Emma Hult (båda MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda altruistiskt surrogat-/värdmoderskap och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4093 av Nicklas Attefjord och Emma Hult (båda MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att framöver följa upp det kunskapsstöd som Socialstyrelsen utformat till stöd för intersexpersoner i möte med vården och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utbildning av vårdpersonal om intersexpersoner med fokus på mänskliga rättigheter och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det inte ska vara tillåtet med medicinskt omotiverade ingrepp och behandlingar på intersexpersoner som inte har gett sitt eget samtycke, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla intersexpersoner ska ha full tillgång till sin egen medicinska historia och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4096 av Annika Hirvonen m.fl. (MP):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fortbildning av yrkesverksamma och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD):

25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om regionala cancercentrum (RCC), rehabiliterande insatser och sena effekter och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder för att utrota livmoderhalscancer inom fem år och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kvinnor över 64 år också ska erbjudas screening för cellprov och HPV-test och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett kompetenscentrum och nationella mål för förlossnings- och eftervården och tillkännager detta för regeringen.

32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa nationella riktlinjer för att förebygga förlossningsskador och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om eftervård med hembesök samt en mamma-rehab-check och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka bemanningen inom förlossningsvården och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en fast barnmorska genom hela vårdkedjan och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om betald vidareutbildning för sjuksköterskor till barnmorskor och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om patienthotell inför förlossningen och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om samtalsstöd och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om informationsinsatser för att främja screening och tillkännager detta för regeringen.
43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra kunskapen om lipödem och tillkännager detta för regeringen.
45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om insatser i syfte att ge ME/CFS-drabbade en god vård och tillkännager detta för regeringen.
46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en strategi för sällsynta sjukdomar och hälsotillstånd och tillkännager detta för regeringen.
47. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sjukdomar och tillstånd kopplade till hjärnan bör stärkas genom en samlad plan där också det bredare samhällsperspektivet ingår och tillkännager detta för regeringen.
56. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rätt till kontinuerlig fortbildning av god kvalitet för all legitimerad personal och tillkännager detta för regeringen.
64. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av skyndsamt förbättrade möjligheter till organdonation och tillkännager detta för regeringen.
65. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillföra större ekonomiska resurser till Smer och tillkännager detta för regeringen.
66. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om dödshjälp och tillkännager detta för regeringen.

67. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om palliativ vård och om införande av palliativ medicin som en egen specialitet och tillkännager detta för regeringen.
68. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hospis och tillkännager detta för regeringen.
70. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av abortförebyggande arbete och tillkännager detta för regeringen.
71. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa upprätthållandet av gränsen för sena aborter och tillkännager detta för regeringen.
72. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fosterdiagnostik och genetiska rådgivare och tillkännager detta för regeringen.
73. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Socialstyrelsen i uppdrag att skyndsamt utreda behovet av kostnadsfria preventivmedel för ungdomar upp till 24 år och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4170 av Ebba Busch m.fl. (KD):

22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för att öka kunskapen om osteoporos och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nationellt kompetenscentrum för att öka kunskapen om osteoporos och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4173 av Pia Steensland m.fl. (KD):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en ny nationell strategi för att förebygga och behandla kroniska sjukdomar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4205 av Nicklas Attefjord (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att terapeut bör bli en reglerad och skyddad yrkestitel och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att titelskyddet för psykolog även ska omfatta psykologer verksamma utanför hälso- och sjukvården och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att allvarlig psykisk ohälsa bör omfattas av de lagar och förordningar som reglerar kvacksalveri och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kvinnors hälsa och vård och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av flera åtgärder för att säkerställa en trygg förlossnings- och eftervård och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett pilotprojekt med ambulerande mammografibussar med flerspråkig personal för att nå framför allt kvinnor i utsatta områden och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att dagens åldersgräns för mammografin bör tas bort så att även kvinnor över 74 år erbjuds mammografi och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en informationsinsats i hela landet om vikten av mammografi och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kvinnor över 64 år ska erbjudas screening med cellprov och för HPV och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Socialstyrelsen bör tillförsäkras en kontinuerlig revidering av de nationella riktlinjerna för depression och psykiatriska sjukdomstillstånd för att säkerställa att samtliga evidensbaserade farmakologiska såväl som icke-farmakologiska behandlingsmetoder är inkluderade och tillgängliga och tillkännager detta för regeringen.
48. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om könsstympning och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2**Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet**

Motion	Motionärer	Yrkanden
23. Motioner som bereds förenklat		
2021/22:30	Angelica Lundberg (SD)	
2021/22:41	Anne Oskarsson (SD)	
2021/22:42	Anne Oskarsson (SD)	
2021/22:43	Ann-Christine From Utterstedt (SD)	
2021/22:57	Angelika Bengtsson (SD)	
2021/22:58	Angelika Bengtsson (SD)	1 och 3
2021/22:120	Ann-Sofie Lifvnhage (M)	
2021/22:150	Edward Riedl (M)	
2021/22:151	Edward Riedl (M)	
2021/22:153	Edward Riedl (M)	
2021/22:212	Mikael Larsson (C)	
2021/22:217	Julia Kronlid (SD)	
2021/22:270	Markus Wiechel och Alexander Christiansson1–11 (båda SD)	
2021/22:283	Markus Wiechel (SD)	
2021/22:286	Jonas Andersson i Skellefteå (SD)	
2021/22:292	Markus Wiechel m.fl. (SD)	1–5
2021/22:306	Jonas Andersson i Skellefteå (SD)	1 och 2
2021/22:332	Markus Wiechel m.fl. (SD)	1 och 2
2021/22:357	Yasmine Eriksson (SD)	
2021/22:445	Karin Rågsjö m.fl. (V)	6
2021/22:541	Edward Riedl (M)	
2021/22:549	Ann-Sofie Lifvnhage (M)	
2021/22:619	Anne Oskarsson (SD)	2
2021/22:734	Karin Rågsjö m.fl. (V)	4 och 8
2021/22:792	Kerstin Lundgren (C)	
2021/22:806	Pia Nilsson (S)	
2021/22:844	Sofia Westergren och Maria Stockhaus (båda M)	
2021/22:897	Patrick Reslow (SD)	
2021/22:980	Marianne Fundahn (S)	

2021/22:987	Richard Jomshof (SD)	
2021/22:1175	Magnus Ek (C)	
2021/22:1212	Catarina Deremar (C)	1 och 2
2021/22:1217	Ola Johansson (C)	
2021/22:1227	Abraham Halef och Anna Vikström (båda S)	1–3
2021/22:1254	Hillevi Larsson (S)	1 och 3
2021/22:1267	Hans Hoff (S)	
2021/22:1270	Heléne Björklund (S)	
2021/22:1297	Gustaf Lantz (S)	
2021/22:1401	Emilia Töyrä m.fl. (S)	
2021/22:1446	Boriana Åberg (M)	2
2021/22:1456	Boriana Åberg (M)	2 och 3
2021/22:1527	Magnus Manhammar och Heléne Björklund (båda S)	
2021/22:1535	Magnus Manhammar (S)	
2021/22:1565	Sultan Kayhan (S)	1 och 2
2021/22:1574	Anna Wallentheim m.fl. (S)	
2021/22:1692	Magnus Manhammar och Anna Wallentheim (båda S)	
2021/22:1719	Nicklas Attefjord (MP)	3
2021/22:1777	Anna Vikström (S)	
2021/22:1819	Lars Püss (M)	
2021/22:1864	Elisabeth Björnsdotter Rahm och Ann-Britt Åsebol (båda M)	
2021/22:1992	Elisabeth Björnsdotter Rahm och Ann-Britt Åsebol (båda M)	
2021/22:2002	Lotta Olsson (M)	
2021/22:2003	Lotta Olsson (M)	
2021/22:2056	Marléne Lund Kopparklint (M)	
2021/22:2145	Sanne Lennström och Elin Gustafsson (båda S)	
2021/22:2149	Carina Ohlsson och Elin Gustafsson (båda S)	
2021/22:2181	Helena Storckenfeldt (M)	
2021/22:2249	Lotta Olsson (M)	
2021/22:2254	Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)	1 och 3
2021/22:2256	Åsa Coenraads m.fl. (M)	
2021/22:2266	Arman Teimouri (L)	1
2021/22:2327	Malin Danielsson (L)	2

2021/22:2365	Robert Hannah (L)	1–3
2021/22:2399	Alexandra Anstrell m.fl. (M)	
2021/22:2444	Ida Drougge (M)	
2021/22:2562	Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD)	10
2021/22:2591	Maj Karlsson m.fl. (V)	15–17
2021/22:2684	Sten Bergheden (M)	
2021/22:2790	Mikael Oscarsson (KD)	
2021/22:2875	Mattias Karlsson i Luleå (M)	
2021/22:3107	Cecilia Widegren och Ann-Britt Åsebol (båda 1–5 M)	
2021/22:3111	Helena Storckenfeldt m.fl. (M)	1
2021/22:3143	Ann-Sofie Lifvenhage (M)	2
2021/22:3149	Ann-Sofie Lifvenhage (M)	
2021/22:3150	Ann-Sofie Lifvenhage (M)	
2021/22:3163	Magnus Stuart (M)	
2021/22:3170	Helena Storckenfeldt (M)	
2021/22:3244	Sofia Nilsson m.fl. (C)	19, 20, 39 och 69
2021/22:3363	Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)	15–17, 20–23, 26, 34–36, 38 och 42–49
2021/22:3387	Juno Blom m.fl. (L)	10
2021/22:3407	Elisabeth Falkhaven m.fl. (MP)	
2021/22:3414	Anna Sibinska m.fl. (MP)	5
2021/22:3422	Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)	1–4, 6, 7 och 11
2021/22:3517	Ola Johansson (C)	
2021/22:3520	Martina Johansson m.fl. (C)	12–15
2021/22:3648	Noria Manouchi (M)	
2021/22:3660	Niels Paarup-Petersen (C)	
2021/22:3671	Niels Paarup-Petersen (C)	
2021/22:3695	Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)	1
2021/22:3696	Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)	22 och 27
2021/22:3698	Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)	1, 3, 5, 7 och 8
2021/22:3700	Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)	5
2021/22:3706	Carl-Oskar Bohlin m.fl. (M)	1 och 3

2021/22:3721	Ingela Nylund Watz och Azadeh Rojhan Gustafsson (båda S)	
2021/22:3734	Anna Johansson m.fl. (S)	3
2021/22:3737	Åsa Westlund m.fl. (S)	
2021/22:3764	Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)	1 och 5
2021/22:3788	Karin Enström m.fl. (M)	13
2021/22:3801	Clara Aranda m.fl. (SD)	9, 24, 29 och 30
2021/22:3802	Clara Aranda m.fl. (SD)	2, 6, 8, 10, 17, 18 och 24
2021/22:3803	Carina Ståhl Herrstedt m.fl. (SD)	39–42
2021/22:3805	Christina Tapper Östberg m.fl. (SD)	5
2021/22:3806	Carina Ståhl Herrstedt m.fl. (SD)	54
2021/22:3809	Per Ramhorn m.fl. (SD)	51–54, 57, 58, 63–69, 71–76, 78–82, 91, 94, 101, 107–109 och 113
2021/22:3815	Louise Meijer och Josefin Malmqvist (båda M)	6
2021/22:3826	Louise Meijer (M)	
2021/22:3830	Louise Meijer (M)	
2021/22:3909	Annie Löf m.fl. (C)	2
2021/22:3963	Roger Haddad m.fl. (L)	13
2021/22:3980	Barbro Westerholm m.fl. (L)	6–8, 13 och 25
2021/22:3983	Lina Nordquist m.fl. (L)	1, 2, 4, 6, 8, 11, 23 och 25
2021/22:4000	Robert Hannah m.fl. (L)	1–5
2021/22:4001	Lina Nordquist m.fl. (L)	6, 22, 23, 45– 47, 53 och 54
2021/22:4004	Barbro Westerholm m.fl. (L)	3, 9–11 och 15
2021/22:4042	Ulf Kristersson m.fl. (M)	14, 17, 24 och 28
2021/22:4055	Mikael Oscarsson (KD)	1
2021/22:4065	Nicklas Attefjord m.fl. (MP)	3
2021/22:4072	Rasmus Ling och Emma Hult (båda MP)	1
2021/22:4093	Nicklas Attefjord och Emma Hult (båda MP)	4
2021/22:4096	Annika Hirvonen m.fl. (MP)	4

2021/22:4168	Ebba Busch m.fl. (KD)	27, 28, 30, 32–38, 43, 64–68 och 70–73
2021/22:4170	Ebba Busch m.fl. (KD)	22 och 23
2021/22:4173	Pia Steensland m.fl. (KD)	12
2021/22:4205	Nicklas Attefjord (MP)	3
2021/22:4210	Sofia Damm m.fl. (KD)	3, 10, 13 och 48